

Maakuntahallitus 22.11.2021

Aika 22.11.2021 klo 10.00

Paikka Kokoushuone Tammi

ASIALISTA

- 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen
- 2 Pöytäkirjan tarkastaminen
- 3 Ajankohtainen katsaus
- 4 Lahjoitusprofessori (tuotantotalous) Turun yliopistolle
- 5 Lausunto ympäristöministeriön ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki
- 6 Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+ ja maakuntaohjelma 2022-2025
- 7 Maankäyttöjaoston asettaminen
- 8 Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukunnan asettaminen
- 9 Maakunnan yhteistyöryhmän kuntajäsenten ja jäsenten nimeäminen 2021-2024
- 10 Hankerahoitusjaoston asettaminen
- 11 Varsinais-Suomen liiton saaristotoimikunnan asettaminen
- 12 Kielellisten palvelujen toimikunnan asettaminen
- 13 Varsinais-Suomen liiton kulttuuritoimikunnan asettaminen
- 14 Varsinais-Suomen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan asettaminen
- 15 Yhteistyökomitean asettaminen
- 16 Työnantajaa edustavat paikallistason neuvottelijat
- 17 Läsnaolo- ja puheoikeus maakuntahallituksen nimittämässä toimielimissä
- 18 Lausunto koskien arviointikertomuksessa 2020 esitetyt toimenpiteet
- 19 Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022 - 2024 taloussuunnitelman valmistelu
- 20 Oikaisuvaatimus Maakuntahallituksen päätöksestä 13.9.2021 § 132 "Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan määrääminen tulemaan voimaan"
- 21 Erikoissuunnittelijan (EU-rahoitus ja aluekehityksen sidosryhmäyhteistyö) toimen täyttäminen
- 22 Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman hankkeet (EAKR), myönteiset päätökset
- 23 Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman hankkeet (EAKR), kielteiset päätökset
- 24 Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman ylimaakunnallinen hanke (EAKR), myönteinen päätös
- 25 AKKE-rahoitus, Naantalin jalostustoimintojen lakkauttamisesta aiheutuva rakennemuutos
- 26 6Aika: Citylogistiikan uudet ratkaisut -hankkeen päättäminen
- 27 Circular Turku -hankkeen käynnistäminen
- 28 Lausunto Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä
- 29 Perussuomalaisten maakuntavaltuustaloite varsinaissuomalaisten kuntien ja väliaikaisen valmistelutoimielimen yhteistyöstä
- 30 Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle
- 31 Maakunnan tila syksy 2021 -katsaus
- 32 Maakuntavaltuuston kokouksen 25.10.2021 päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano
- 33 Luettelo toimivallan siirtämispäätöksistä
- 34 Vuoden 2022 kokousaikataulu
- 35 Viranhaltijapäätökset
- 36 Tiedoksi annettavat asiat
- 37 .1 Maakuntavaltuuston kokous 13.12.2021
- 37 Kokouksen päättäminen

Maakuntahallitus 22.11.2021

Maakuntahallitus	Esityslista	10/2021
KOKOUSAIKA KOKOUSAIKKA ASIAT	22.11.2021 klo 10.00 Kokoushuone Tammi 1-37	
SAAPUVILLA	Kanerva Ilkka, pj. Achrén Ulla Andersson Janina Eloranta Eeva-Johanna Euro Alvar Kapanen Katri Kontu Laura Koski Silvia Kurvinen Jani Lindén Aki Nieminen Tomi Nikkanen Saku Nummentalo Juhani Pilpola Juhani Reijonsaari-Korsman Jaana Räisänen Lea Takatalo Henna Virolainen Anne-Mari Ylis-Junttila Markus	Rantasaari Juha Bergqvist Sandra Lumme Riina Jori Talvikki Azizi Muhis Vallavuori Kaisa Pitkänen Sanna Niinivirta Pirjo Kiviranta Esko Alari Tatu Aitamurto Pentti Lehtinen Riitta Nuoritalo Totti Junnila Vilhelm Tissari Marke Lindberg Marko Ek-Marjamäki Teija Mikkola Mari Miikkola Mikael
ESITTELIJÄ PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ	Häkämies Kari Määttänen Petra	Maakuntajohtaja Hallintojohtaja
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Heikkilä Lauri Myllymäki Pekka Lindqvist Emma Alho Niina	Mv:n puheenjohtaja Mv:n I varapuheenjohtaja Mv:n II varapuheenjohtaja Mv:n III varapuheenjohtaja
KUTSUTTUINA ASiantuntijoina	Leskinen Riikka Nuotio Tarja Saarento Heikki Virtanen Janne Stjernberg Kirsi	Toimialapäällikkö Aluekehitysjohtaja Suunnittelujohtaja Edunvalvontajohtaja Viestintäpäällikkö
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Asia 1	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	Asia 2	
ALLEKIRJOITUKSET		
	Ilkka Kanerva puheenjohtaja	Petra Määttänen sihteeri
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Maakuntavirasto	
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ LIITON VERKKOSIVUILLA Todistaa	Maakuntavirasto Hallintojohtaja	

1 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

Asia Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 16.11.2021. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainitussa kuntalain pykälässä.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

Päätös

2 PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 18 § mukaan: ”Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjantekijä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimielimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aiemmin on ilmoitettu.”

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireellisiksi arvioitujen pykälien osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallintosihteerille pöytäkirjan hyväksymisestään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksestaan hallintojohtajalle ja hallintosihteerille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Valmistelija PM/HM

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Ulla Achrénin ja Janina Anderssonin.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

3 AJANKOHTAINEN KATSAUS

Asia Ajankohtainen katsaus

Valmistelija KH/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

Päätös

4 LAHJOITUSPROFESSUURI (TUOTANTOTALOUS) TURUN YLIOPISTOLLE

Asia Maakuntajohtaja Kari Häkämies:
Maakunnan liitolle on saapunut Turun yliopiston vararehtori Mika Hannulan kirje (**ohaisena**):

Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio:

Tekniikan koulutuksen uudistaminen Turun yliopistossa on jo suunnitteluvaiheesta lähtien nojautunut vahvaan yritysysteistyöhön. Tästä on osoituksena poikkeuksellisen vahva maakunnallinen sitoutuminen DI-koulutuksen käynnistämiseen. Tähän mennessä teknilliselle tiedekunnalle osoitetun 12 lahjoitusprofessorin taustalla on noin 50 Lounais-Suomen yritystä tai yksityistä organisaatiota. Teknillisen tiedekunnan toimintaperiaatteena on kouluttaa tekniikan alojen osaajia ympäröivän yhteiskunnan tarpeisiin, ja tuotantotalouden opinnoissa yhdistyvät sekä tekninen osaaminen että kaupallinen asiantuntemus. Opiskelijoiden opinnäytetyöt ja käytännönläheiset tutkimusprojektit palvelevat yritysten kehittämistarpeita ja vuoropuhelu opetussisältöjen kehittämisessä yhdessä yritysten kanssa on jatkuvaa. Syksyllä 2021 aloittava Industry Affiliate Programme (AFP) rakentaa yhteistyötä teollisuuden ja teknillisen tiedekunnan välillä.

Hallintojohtaja Petra Määttänen:

Liiton taseessa on syksyllä 2021 edellisten tilikausien ylijäämää 2 087 000 euroa. Talouden pitkäjänteisessä suunnittelussa liitto on tuonut vahvasti esiin, että aiempien vuosien ylijäämä on aktiivisessa käytössä. Liitto mahdollistaa laajan hankeyhteistyön tarjoamalla hankkeille niiden tarvitsemää rahoituspuskuria. Yliopiston kanssa neuvoteltu joustava maksusopimus mahdollistaa professorin rahoittamisen niin, että maksuerät eivät vaaranna hankkeiden tarvitsemää rahoitusta eikä liiton taloutta.

Valmistelija KH/TN/PM/ml

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää ehdottaa maakuntavaltuustolle, että Varsinais-Suomen liitto lahjoittaa Turun yliopistolle tuotantotalouden professorin, kustannus 600 000 euroa, maksuaika viisi vuotta.

Lahjoituksen toteutuessa, maakuntahallitus ehdottaa maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto määrää maakuntajohtaja Kari Häkämiehen ja hallintojohtaja Petra Määttäsen sopimaan yliopiston kanssa professorin maksuaikataulun ja muut ehdot.

Mikäli lahjoitus toteutuu, muutokset liiton talousarvioon tehdään maakuntavaltuuston kesäkuun kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja Maakuntajohtaja Kari Häkämies, p. 044 201 3204, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

5 LAUSUNTO YMPÄRISTÖMINISTERIÖN EHDOTUKSESTA HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEKSI
UUDEKSI KAAVOITUS- JA RAKENTAMISLAIKSI

Asia Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislaille on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyyntö koskee myös samassa yhteydessä esitetyjä muutoksia eräisiin muihin lakeihin

Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2000 alussa. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana ja myös näköpiirissä oleva kehitys haastaa uusiin toimiin. Uudella kaavoitus- ja rakentamislaille parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, rakentamisen laadun parantamiseksi sekä alueidenkäytön ja rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Työ organisoitiin asettamalla työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä ja laaja sidosryhmäfoorumi (ympäristöministeriön päätös 24.4.2018). Työryhmä nimitti lisäksi kuusi valmistelujaostoa, joissa oli jäsenenä ympäristöministeriön virkamiehiä ja pysyvinä asiantuntijoina sidosryhmäfoorumiin kuuluvien tahojen edustajia. Eduskuntavaalien jälkeen parlamentaarisen seurantar ryhmän kokoonpano muuttui osittain (ympäristöministeriön päätös 26.6.2019). Toimielimet asetettiin 31.12.2021 asti. Valmistelun aikana järjestettiin lisäksi lukuisia seminaareja ja työpajoja sekä kuultiin laajasti eri sidosryhmien edustajia.

Lausuntopyyntöä kohteena on ympäristöministeriön ehdotus uutta kaavoitus- ja rakentamislakia koskevaksi hallituksen esitysluonnokseksi.

Tavoitteet

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Tavoitteena on lisäksi muun muassa edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietopalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän merkittävimmät muutokset koskisivat maakuntakaavan sisältöä ja suhdetta muuhun suunnitteluun. Esityksessä ehdotetaan, että maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua ohjaavana kaavana olisi nykyistä rajatumpi. Esityksen mukaan maakuntakaavassa olisi esitettävä kehittämisen periaatteet koskien maakunnan aluerakennetta, valtakunnallista ja maakunnallista liikennejärjestelmää ja -verkkoa sekä maakunnan viherrakennetta. Maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita, mutta nämä muut teemat eivät saisi oikeusvaikutusta. Kaikkia mainittuja asioita käsiteltäisiin kuitenkin vain siten kuin valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta on tarpeellista. Muutos voimassa olevaan sääntelyyn olisi huomattava. Nykyisin maakuntakaava on kokonaisuudessaan ohjeena muulle suunnittelulle ja viranomaistoiminnalle, erityisesti kunnan kaavoitukselle.

Lakiuudistuksen valmistelun aikana käydyissä keskusteluissa on ollut esillä myös maakuntakaavaa koskeva vaihtoehtoinen malli, josta lausunnonantajia pyydetään esittämään näkemyksensä.

Vaihtoehtoisen mallin oleellisin ero olisi se, että maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajattaisi laissa vaan maakuntakaava olisi nykyiseen tapaan kokonaisuudessaan oikeusvaikutteinen. Vaihtoehtoinen malli olisi oikeusvaikutusten osalta pääosin nykyisen lain kaltainen, mutta malli ei kuitenkaan sisältäisi nykyisen lain mukaista maakuntakaavan toteuttamisen edistämismallia. Vaihtoehtoisen mallin mukaan maakuntakaavassa esitettävistä asioista kuitenkin rajattaisiin laissa nimenomaisesti pois yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenteen. Yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenteeseen kuuluvia asioita ei olisi siten mahdollista sisällyttää maakuntakaavaan vaan ne ratkaistaan kuntakaavoituksessa.

Maakuntajohtajat jättivät 6.10.2021 ympäristöministeriölle kannanoton, joka samansisältöinen suurten kaupunkien kannanoton ja Kuntaliiton lausunnon kanssa, kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu tulee keskeyttää:

Suomen maakuntajohtajat kaavoitus- ja rakentamislakiluonnoksesta: Ehjää ei pidä korjata

Maakuntajohtajat esittävät, että kaavoitus- ja rakentamislakia koskeva valmistelu keskeytetään kokonaan. Lakiluonnosta ei ole mahdollista viedä eteenpäin nykymuotoisena tilanteessa, jossa valmistelu on ajautunut poliittiseen umpisolmuun. Tarkoituksenmukaisinta on keskeyttää valmistelu kokonaan.

Suomen maakuntajohtajat toteavat, että lausunnoille lähetetty kaavoitus- ja rakentamislain (ent. maankäyttö- ja rakennuslaki) luonnos on ongelmallinen. Kyseessä on keskeneräinen lakiluonnos, joka ei saavuta hallitusohjelmassa sille asetettuja tavoitteita, vaan on osin näiden kanssa suorastaan ristiriidassa.

Lakiluonnos ei sujuvoita kaavaprosesseja eikä vähennä byrokratiaa, vaan päinvastoin lisää sitä. Luonnos lisää samalla kuntien kustannusrasitusta. Luonnoksen myötä suunnittelun määrä lisääntyisi, mutta sen vaikuttavuus heikkenisi. Julkisen talouden kestävyysvajeen näkökulmasta lopputulos olisi haitallinen. Hallinnon työn tulee olla mahdollisimman vaikuttavaa ja kustannustehokasta.

Ympäristöministeriö pyrkii lakiluonnoksen myötä merkittävästi heikentämään kuntien ja kuntayhtymien demokraattiselta pohjalta tapahtuvaa suunnittelua ja kasvattamaan valtion toimivaltaa alueidenkäytön valvonnassa. Maakuntajohtajat eivät hyväksy tätä pyrkimystä.

Lakiluonnoksessa suunnittelujärjestelmään jäisi aukkoja maakuntakaavan mainitun heikentämisyrittämyksen myötä. Maakuntakaavalle asetetaan tavoitteita, joita se ei esitetyssä muodossaan enää pysty täyttämään. Nykyään kaikki maakuntakaavassa on oikeusvaikutteista, kun taas lakiluonnoksessa sitä olisivat vain harvat teemat, ja nekin rajallisesti.

Osallisuuden kannalta esitetty järjestelmä on monimutkainen. Muutos aiheuttaisi jatkuvaa tulkinnan vaikeutta, ja on helppoa nähdä, että syntyvä tilanne tulisi kuormittamaan eri oikeusasteita. Lakiluonnos heikentäisi kansalaisen uskoa vaikutusmahdollisuuksiinsa erilaisissa viranomaismenettelyissä.

Pitkään jatkuneen valmistelun aikana ei ole selkiytynyt, miksi kaavoitus- ja rakentamislakia ylipäänsä yritettiin uudistaa nyt esitetyssä laajuudessa. Prosessien keventäminen on tarpeen, mutta tämä ei vaadi monelta osin hyvin toimivan, voimassa olevan lain kokonaisuudistusta. Ehjää ei olisi pitänyt lähteä korjaamaan.

Lakiluonnoksen materiaalit lausuntopalvelussa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=17b78d7d-ad1b-41fb-8b5b-a9e7e0c798fd> (kaikki aineistot)

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?attachmentId=16515> (H E Kaavoitus- ja rakentamislaki. PDF 779 s.)

Lisätietoja ympäristöministeriön ja lakiuudistuksen sivuilla:

<https://ym.fi/maankaytto-ja-rakennuslaki>

<https://mrluudistus.fi/>

Valmistelija HS/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa ympäristöministeriön ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön lausunnon:

Lakiuudistukselle asetetut tavoitteet ovat kannatettavia ja niiden edistäminen on perusteltua. Ilmas- tonmuutoksen ja digitalisaation tuomiin muutoksiin on syytä kiinnittää huomiota myös lainsäädän- nön tasolla. On kuitenkin kyseenalaista, saavutetaanko hyviä tavoitteita esitetyllä lakiluonnoksella. Laajojen rajat ylittävien yhteisten haasteiden äärellä suunnittelun painopisteen vahva siirtäminen pienempiin kokonaisuuksiin ei ole tarkoituksenmukaista. Lakiluonnoksen myötä heikennettäisiin merkittävästi kuntien ja kuntayhtymien demokraattiselta pohjalta tapahtuvaa suunnittelua ja kasva- tettaisiin valtion toimivaltaa alueidenkäytön valvonnassa.

Lakiluonnoksen kokonaisuuteen liittyy merkittäviä muutoksia myös kuntien tehtäviin. Tässä lau- sunnossa Varsinais-Suomen liitto keskittyy ainoastaan esitettyihin maakuntakaavoitusta koske- viin muutoksiin.

Maakuntajohtajien 6.10.2021 kannanoton mukaisesti Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus esittää kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu tulee keskeyttää.

Esitetylle uudistukselle ei ole valmistelussa saatu yhteistä poliittista hyväksyntää. Sillä ei saavuteta hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita, eikä sujuvoiteta kaavaprosesseja tai vähennetä byrokrati- aa. Esitys tuo uusia tai entistä raskaampia menettelyitä, laajempia selvitysvelvoitteita ja merkittä- vää lisäresursointitarvetta kuntakentälle. Esitys siirtää kuntien ja maakuntien liittojen toimivaltaa suunnittelusta valtion valvontaan mm. maakuntakaavan oikeusvaikutuksien rajaamisella. Kannan- otossaan maakuntajohtajat toteavatkin, ettei asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edelly- tä nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistusta.

Jos valmistelu kaikesta huolimatta jossain vaiheessa jatkuu, lähtökohdaksi on otettava vaihtoehtoi- nen malli, jossa maakuntakaava on kaikkien käsiteltävien teemojen ja sisältöjen osalta oikeusvai- kutteinen ja yhteismitallinen.

Maakunnat ovat erilaisia ja maankäytön ohjaustarpeet poikkeavat toisistaan suuresti. Myös jatkos- sa maakuntakaava tulee voida laatia oikeusvaikutteisesti alueelliset tarpeet ja ominaispiirteet tun- nistaen. Oikeusvaikutusten rajaaminen vaikeuttaisi kaavan tulkintaa ja erityisesti eri teemojen välis- ten vaikutusten arviointia. Tämä myös heikentää vaikutusten arvioinnin uskottavuut- ta. Esitys on akuuttien globaalien haasteiden ja uudistuksen omienkin tavoitteiden vastai- nen. Maakuntakaavoitus on ainoa kaavataso, jolla eri teemoja voidaan käsitellä ja niiden yhteisvai- kutuksia arvioida kuntarajat ylittävinä kokonaisuuksina.

Varsinais-Suomen liitto esittää lisäksi, että lain mahdollisessa jatkovalmistelussa tulee ot- taa huomioon seuraavat kirjaukset.

Alue- ja yhdyskuntarakenteiden määrittelyä on tarkistettava eikä niitä pidä sitoa kaavatasoihin.

Aluerakenteen käsite on rajattu epämääräisesti ja liian kapea-alaisesti sulkemalla käsitteen ulkopuolelle muun muassa keskusten ulkopuoliset energia-, teollisuus ja kaivostuotannon alueet, joilla pääsääntöisesti seudullisina/maakunnallisina on merkittäviä vaikutuksia mm. oikeusvaikutteisena esitettäviin liikennejärjestelmä- ja infraratkaisuihin. Lakiluonnoksen aineistoista ei pitkistä valmistelusta huolimatta selviä, mitä tällainen aluerakenteen määrittely tarkoittaisi käytännössä maakuntakaavoituksessa. On selvä puute, että lakivalmistelussa ei ole muodostettu edes yleispiirteistä esimerkkiä siitä, miltä uusi maakuntakaava voisi näyttää, ja miten se ohjaisi maankäyttöä.

Lakiluonnoksen mukaan maakuntakaavassa ei käsiteltäisi yksittäisen kunnan yhdyskuntarakennetta. Eri kaavatasoilla käsiteltävien sisältöjen rajaaminen ja perusteleminen alue- ja yhdyskuntarakenteen käsitteiden määrittelyllä on keinotekoinen ja estää itse laille ja laissa kaavoitukselle asetettujen ilmasto- ja kestävyystavoitteiden toteutumisen.

Yhdyskuntarakennetta ei voi maakuntakaavoituksessa sivuuttaa. Suunnittelu ja kaavoitus on aina skaalautuvaa ja suunnittelun eri mittakaavatasot läpileikkaavaa. Aluerakennetta kokonaisvaltaisesti suunniteltaessa on välttämätöntä määrittellä myös aluerakenteen elementtien yhdyskuntarakenteellisia periaatteita ja ominaisuuksia. Yhtenäisillä toiminnallisella alueilla, erityisesti kaupunkiseuduilla, on yhdyskuntarakenteessa aluekokonaisuuksia ja verkostoja, joilla on kokonaisuutena maakunnallista merkitystä. Jo ilmastotavoitteidenkin näkökulmasta tulee maakuntakaavassa suunnitella ja tunnistaa yhdyskuntarakenteessa mm. kaupan ja työpaikkojen keskittymät sekä tuotannon ja logistiikan alueet, joilla on vaikutuksia liikennejärjestelmän kestävyys- ja saavutettavuustavoitteisiin.

Laissa esitetyt maakuntakaavan laadulliset vaatimukset ovat kohtuuttomat suhteessa niihin rajallisiin teemoihin, joita maakuntakaavalla olisi jatkossa mahdollista ohjata. Esimerkiksi luonnonvarojen kestävää käyttöä ja kiertotaloutta koskevasta laadullista vaatimuksesta ei voida maakuntakaavan rajoitetuilla oikeusvaikutteisilla teemoilla millään tavoin varmistaa. Sama koskee vaatimusta siitä, että maakuntakaavan tulisi varmistaa maakunnan elinkeinojen ja elinkeinorakenteen kehittämisen ja uusiutumisen kannalta suotuisia edellytyksiä.

Maakuntakaavan yhteensovittavaa roolia ja merkitystä tulee vahvistaa, ei heikentää.

Kokonaisvaltaisella ja yhteensovittavalla maakuntakaavoituksella luodaan edellytykset yhteiskunnan ja elinkeinoelämän ennakoitavalle, pitkäjänteiselle kehittämiselle ottaen huomioon myös ne, jotka eivät saa ääntään kuuluviin. On hyvä, että kaavajärjestelmässä etsitään keinoja sujuvoittaa maankäytön suunnittelua. Nopeus ja ketteruus eivät kuitenkaan voi olla itseisarvoja hyvässä suunnittelussa. Kaavaprosessin nopeuteen vaikuttavat ennen kaikkea selvitystarpeet ja osallistuminen. Uudistuksessa näitä halutaan lisätä, eikä vähentää. Lisäksi selvitystarvetta kasvatetaan alemmilla kaavoitustasoilla, jolloin selvityksiin liittyvää resurssitarvetta, niin aikaa, osaamista kuin kuluja, kohdentuu yhä enenevässä määrin kuntien suunnitteluun. Lakiehdotuksen vaikutusten arvioinnissa todetaankin, että muutos todennäköisesti lisää tarvetta inventointien, kartoitusten ja selvitysten tekemiseen kuntien toimesta kuntakaavoituksen yhteydessä, koska nykytilanteessa kunnat hyödynsivät pitkälti maakuntien liittojen toimesta laadittuja aineistoja oman kaavoitustyönsä lähtöaineistona ja perusselvityksinä.

Tuulivoimarakentamisen, kaivos- ja teollisuustoiminnan vaikutukset ovat pääsääntöisesti vähintään seudullisia. Niiden edellyttämä infra (liikenne, energiansiirto, vesihuolto) tulisi uuden lain mukaan osoittaa maakuntakaavassa, mutta ei itse laitoksia. Maakuntakaavoitus on säästännyt yhteiskunnan resursseja ennakoivalla yhteensovittamisella mm. tuulivoimarakentamisessa. Kuntakaavoituksen sijaan suuret tuulivoimarakentamisen, kaivos- ja teollisuustoiminnan ratkaisut tulisi tehdä maakuntakaavalla, YVA:lla ja kunnan sijoittamis- ja rakentamisluvalla, erityislainsäädännön ohjaamana.

Maakuntakaavan viherrakenteen määrittelyä tulee selventää.

Viherrakenteen määrittely on laaja sisältäen arvoiltaan, statukseltaan ja toiminnalliselta sisällöltään hyvin eriluonteisia ja -mittakaavaisia alueita. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa sekä ilmastomuutoksen hillinnässä on tarpeen tarkastella laajoja kokonaisuuksia yksittäisten viheralumerkintöjen sijaan. Viherrakenteen keskinäisen kytkeytyvyyden lisäksi sen suhde muuhun maankäyttöön ja muun muassa luonnonvarojen hyödyntämiseen on keskeistä. Tämä yhteensovittaminen ei ole mahdollista rajatulla sektorikohtaisella suunnittelulla. Ilmastomuutokseen vaikuttaminen ja sopeutuminen on tunnistettu osana lainsäädäntöä. Valitettavasti luonnoksessa maakuntakaavatasolta on viety käytännössä kaikki aidot mahdollisuudet vaikuttaa ilmastokestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen muodostumiseen. Viherrakenteen esittäminen yleispiirteisesti maakuntakaavan mittakaavassa on osoittautunut sekä teknisesti että poliittisesti vaikeaksi. Nyt viherrakenteen suunnittelun roolia halutaan vahvistaa kuitenkin vailla mahdollisuutta yhteensovittavaan suunnitteluun. Tämä tulee johtamaan yhä suurempiin ristiriitoihin.

Lain yhteensovittaminen muuhun lainsäädäntöön on puutteellista.

Lakiluonnos ei tunnista selvästi yhteyttä liikennejärjestelmäsuunnittelun kanssa. Uudistuksen kokonaisvaikutuksia ei ole tunnistettu eikä yhteisvaikutuksia valmistelussa olevien luonnonsuojelulain, kaivoslain ja ilmastolain kanssa ole arvioitu.

Lisäksi esitys kaavoitus- ja rakentamislainsäädäntöön on ristiriidassa tuoreen lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta kanssa. Tämän niin kutsun aluekehityslain mukaan maakunnan liiton tehtävänä on *edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastata suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa*. Nyt tältä yhteensovittavalta työltä viedään keskeiset työkalut.

Varsinais-Suomen liitto esittää huolensa kulttuuriympäristön arvojen säilymisestä, kun niitä ei enää osoitettaisi maakuntakaavassa oikeusvaikutteisesti. Maakuntakaava on ollut keskeinen väline maakunnallisten arvoalueiden tunnistamisessa, osallistavassa inventoinnissa ja käsittelyssä sekä tunnistettujen arvojen turvaamisessa oikeusvaikutteisten kaavamerkintöjen avulla.

Kaupunkiseutusuunnittelun tulee olla vapaaehtoisuuteen ja tarpeeseen perustuvaa.

Kaupunkiseutusuunnitelmasta ei tarvitse säätää lailla esitetyllä tarkkuudella. Eri kaupunkiseuduille laaditut rakennemallit on tehty alueiden omiin lähtökohtiin ja erityispiirteisiin tukeutuen. Vapaaehtoisuus ja -muotoisuus on myös mahdollistanut kaupunkiseutujen suunnittelun evoluutiokehityksen.

Digitalisaatio ja kaavoituksen tietomalli eivät saa rajoittaa tai ohjata suunnittelua.

Varsinais-Suomen liitto näkee, että digitaalisten tietosisältöjen kehittäminen on tärkeää. Maakunnat ovat jo oma-aloitteisesti kehittäneet maakuntakaavoituksen yhtenäistä tietomallia, joka osaltaan vastaa esitettyihin tavoitteisiin. Tämä on tärkeää kehitystä, jota tulee edistää jatkossa ottaen huomioon toimijoiden valmiudet siirtää aineistoaan yhtenäiseen järjestelmään. Tekniset ratkaisut, kaavoituksen yhteismitallistaminen tai kaavan esitystavan vakioitu muoto eivät kuitenkaan saa rajoittaa tai ohjata varsinaista suunnittelua, vaan näiden tulisi toimia suunnittelun työkaluina.

Lakiluonnoksesta ei selviä, sisältyykö maakuntakaavan tietomallin tietosisältöön ainoastaan maakuntakaavan oikeusvaikutteinen sisältö vai myös oikeusvaikutukseton sisältö. Jos tietomalliin kuuluu vain oikeusvaikutteinen kaavasisältö, on syytä selventää miten ja missä oikeusvaikutukseton osuus esitetään. Toisaalta, jos myös oikeusvaikutukseton sisältö on osa tietomallia, herää kysy-

mys, kuinka käyttäjä voi yksiselitteisesti erottaa oikeusvaikutteisen ja oikeusvaikutuksettoman sisällön toisistaan. Tietomallimuotoisen kaavan ymmärrettävyys, eli niin kutsuttu ihmisluettavuus on avainasemassa, kun määritellään tietomallimuotoisen kaavan esittämistapaa. Laissa tulisi näkyä edellytys siitä, että kaavan tietosisältö esitetään myös ihmisymmärrettävässä, ei vain koneluettava muodosssa.

Viranomaisten tiedonsaantioikeus on kirjattu lakisesitykseen yksisuuntaisesti eikä huomioi kuntien ja maakuntien liittojen tietotarpeita.

Ympäristöministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lisäksi myös kunnilla ja maakuntien liitoilla tulee olla oikeus saada maksutta tämän lain toteuttamisen, ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Suunnittelun laadun turvaaminen ja tietoon perustuva päätöksenteko edellyttävät, että maakuntien liitoilla ja kunnilla on käytettävissään paras saatavilla oleva tieto yksityisyydensuojajykalien ja niiden liian tiukan tulkinnan sitä estämättä. Tämä edellyttää myös Tilastolain tarkistamista.

Esitetty viiden vuoden siirtymäaika on maakuntakaavoitukselle liian lyhyt.

Esitetty siirtymäaika johtaa tilanteeseen, jossa laajoja selvityksiä jouduttaisiin laatimaan samanlaisesti kaikissa maakunnissa ympäri Suomen. Mikäli lain valmistelu etenee ja laki hyväksytään, tulee siirtymäsäännösten riittävällä pituudella mahdollistaa maakuntakaavojen hallittu uudistaminen. Nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain yhteydessä, seutukaavoituksesta maakuntakaavoitukseen siirryttäessä sovellettu 10 vuoden siirtymäaika osoittautui riittäväksi ja toimivaksi. Lisäksi on syytä muistaa, että lainsäädännön tulkinta hahmottuu tarkemmin vasta oikeuskäsittelyjen kautta, jolloin lyhyessä aikaikkunassa tapahtuva koko maata koskeva suunnittelu joutuu etenemään ilman ennakkotapauksia lain soveltamisesta.

Esitetty taannehtiva voimassa olevien maakuntakaavojen oikeusvaikutteisuuden rajaaminen ei ole edes periaatteellisesti hyväksyttävää.

Lausunto lähetetään www.lausuntopalvelu.fi.

Päätös

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, p. 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

6 VARSINAIS-SUOMEN MAAKUNTASTRATEGIA 2040+ JA MAAKUNTAOHJELMA 2022-2025

Asia Maakuntastrategia on maakunnan kehittämisen asiakirja, joka sisältää sekä pitkän tähtäimen maakuntasuunnitelman että valtuustokausittain laadittavan maakuntaohjelman. Asiakirjojen laatimista ohjaavat laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista sekä maankäyttö- ja rakennuslaki.

Varsinais-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyi voimassa olevan Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2035+ kesäkuussa 2014. Maakuntaohjelma 2018–2021 tarkistettiin joulukuussa 2017. Työ- ja elinkeinoministeriö on 8.6.2020 ohjeistanut uusien maakuntaohjelmien laadintaa kaudelle 2022–2025. Maakuntaohjelmien valmistelun yhteydessä maakuntien liittoja pyydetään päivittämään myös älykkään erikoistumisen strategiansa EU:n ohjelmakautta 2021–2027 varten. Päivitetty strategia tulee liittää osaksi maakuntaohjelman kokonaisuutta.

Varsinais-Suomen uuden maakuntastrategian 2040+ valmistelu käynnistyi syksyllä 2020. Strategia sisältää maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman 2022–2025 sekä älykkään erikoistumisen strategian 2021–2027. Valmistelu on koostunut noin 20 työpajasta ja kokouksesta, jotka on järjestetty yhteistyössä valtion viranomaisten, kuntien ja alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden vastaavien tahojen kanssa. Valmisteluun on osallistunut noin 300 maakunnallista asiantuntijaa.

Varsinais-Suomen maakuntastrategian 2040+ missio on rakentaa kestävien kumppanuuksien Varsinais-Suomea. Yhteistyön arvot ovat vastuullisuus, saavutettavuus, luottamus ja uteliaisuus. Uusi strategia on reagoiva ja ennakoiva muutostyökalu maakunnan kehittämiseen ja yhteisen mission toteuttamiseen. Strategian avulla nopeutetaan maakunnan vihreää ja reilua siirtymää, vahvistetaan maakunnan toimijoiden yhteistä sitoutumista maakunnan vahvojen elinkeinoalojen – meriteollisuuden, ruokaketujen sekä lääke- ja terveysteknologian – kasvutavoitteisiin, ja rakennetaan aidon kumppanuuden, osallisuuden ja vuorovaikutuksen keinoin hyvinvointia ja yhteistoimintaa yli maakunnan sektori- ja väestöryhmien.

Maakuntastrategian visioiden mukaan Varsinais-Suomi vuonna 2040 on:

- puhtaiden ratkaisujen, innovaatioiden ja kestävä kasvun edelläkävijä,
- jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta,
- yhdessä tekemisen ja tietoon perustuvien päätösten maakunta ja
- muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta.

Maakuntaohjelmassa 2022–2025 määritellään ohjelmakaudelle yhteistyön tavoitteet (18 kpl) ja toimenpiteet (44 kpl). Maakuntastrategiaa täydentävä älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027 esittelee maakunnan vahvat toimialat sekä näiden kärjet ja innovaatioyhteistyön tehtävät.

Maakuntastrategiaan kuuluu vaikutusten arviointi (SOVA), ja sen valmistelusta on tehty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on nähtävissä Varsinais-Suomen liiton verkkosivuilla. Maakuntaohjelman valmistelussa on huomioitu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat.

Maakuntastrategian luonnos laitettiin maakuntahallituksen päätöksellä yleisesti nähtäville 1.9.-20.10.2021. Lausuntoja ja kommentteja saatiin 54 kappaletta. Lausuntojen pääkohdat ovat:

- strategialuonnos on monipuolinen, kattava ja huolellisesti laadittu kokonaisuus
- strategian toteuttamisen osalta rahoituksen turvaaminen on oleellista
- maakunnan toimijoiden laaja sitoutuminen strategian yhteisiin tavoitteisiin on tärkeää
- aluerakenteen osalta maltillisen väestönkasvun tavoitteen merkitys jäi epäselväksi
- osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien rooli ei välity riittävästi, työvoimapalvelujen rooli
- ruokatuotannon osalta tarvitaan tarkennuksia mm. viljantuotannon osalta

- kalatalous, metsätalous, auto- ja rakennusteollisuus tulee huomioida
- hyvinvointikokonaisuuden osalta tulee huomioida liikunta taiteen ja kulttuurin rinnalla
- SOVA-arviointia tulisi täydentää mm. tilannekuvan osalta

Edellä mainitut kommentit on huomioitu ja strategiaa täydennetty näiltä osin. Lisäksi on huomioitu lukuisia pienempiä täydennyksiä tai muotoilutoiveita, osa näistä stilistisiä.

Osa lausunnoissa esiin nostetuista asioista kuuluu muihin asiakirjoihin, kuten liikennejärjestelmäsuunnitelmaan tai ilmastotiekarttaan, jolloin niitä ei ole toistettu maakuntastrategiassa. Strategiaan ei myöskään pääosin ole lisätty yksittäisiä hankkeita tai tapahtumia, joihin palataan toteuttamisvaiheen suunnittelussa.

On myös tärkeää huomioida, että strategia ohjaa vahvasti erityisesti viranomaisten toimintaa ja näiden allokoimaa rahoitusta. Strategian toimeenpano perustuu yhteistyölle ja strategiaa varten yhdessä sidosryhmien kanssa laadituille tavoitteille.

Maakuntavaltuustot hyväksyvät nyt valmisteltavat maakuntastrategiat vuoden 2021 viimeisessä valtuustossa.

Varsinais-Suomen maakuntastrategialuonnos **oheismateriaalina**. Kokouksessa esitellään strategian pääkohdat ja asiakirjan käytettävyyttä lisäävä, sähköisenä tarinakarttana toteutettu tiivistelmäversio.

Valmistelija TN/HS/SML

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus käsittelee Varsinais-Suomen maakuntastrategialuonnoksen ja esittää, että maakuntavaltuusto hyväksyy sen joulukuun 2021 kokouksessaan.

Maakuntahallitus valtuuttaa strategiasihteeristön tekemään tarvittavat stilisoinnit luonnokseen ennen sen lähettämistä maakuntavaltuustolle.

Päätös

Lisätietoja Kehittämispäällikkö Salla-Maria Lauttamäki, p. 040 520 0761, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi
Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, p. 040 506 3715, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi
Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, p. 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

7 MAANKÄYTTÖJAOSTON ASETTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntahallitus voi asettaa avukseen jaostoja ja toimikuntia. Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 3 §:n mukaan kuntayhtymällä on muita toimielimiä sen mukaan kuin maakuntahallitus päättää. Muiden toimielimien tehtävistä, toimivallasta, kokoonpanosta ja jäsenten valinnasta päättää maakuntahallitus. Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (1986/609) 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä (lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja) tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Valtuustokaudella 2017–2021 maankäyttö- ja ympäristöasioita käsitteli maankäyttöjaosto.

Maankäyttöjaoston tehtävänä (mh 25.3.2013 § 47) valmistella maakuntakaavoja ja muuta liiton ympäristösuunnittelua sekä tehdä ehdotuksia näitä asioita koskevista toimenpiteistä ja antaa kaavoitusta, rakentamista ja muita maankäytön suunnittelua ja ympäristökysymyksiä koskevia lausuntoja. Jos jaosto ei ole yksimielinen tai esittelijä jättää eriävän mielipiteen, asia siirtyy maakuntahallituksen päätettäväksi.

Maankäyttöjaoston jäsenet valtuustokaudella 2017–2021 olivat:

Maankäyttöjaosto

Rantasaari Juha, pj.	Huovinen Pentti
Halkilahti Jaakko	Vuola Hanna
Heinonen Marko, vpj.	Alatalo Juuso
Lehtinen Riitta	Jori Talvikki
Lindqvist Emma	Rasi Jarmo
Rautanen Hannu	Ratilainen Niina
Virolainen Anne-Mari	Vanhanen Juha -15.4.2019
	Forsblom Toni 19.8.2019-

Valmistelija HS/hm/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa toimikaudekseen maankäyttöjaoston, jonka tehtävänä on valmistella maakuntakaavoja ja muuta liiton ympäristösuunnittelua sekä tehdä ehdotuksia näitä asioita koskevista toimenpiteistä ja antaa kaavoitusta, rakentamista ja muita maankäytön suunnittelua ja ympäristökysymyksiä koskevia lausuntoja. Jos jaosto ei ole yksimielinen tai esittelijä jättää eriävän mielipiteen, asia siirtyy maakuntahallituksen päätettäväksi.
2. nimetä jaostoon maakuntahallituksen jäsenistä seitsemän jäsentä ja näille henkilökohtaiset varajäsenet.
3. määrätä jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi sekä
4. määrätä maankäyttöjaoksen esittelijäksi suunnittelujohtaja Heikki Saarennon ja sihteeriksi assistentti Erika Mäkeläisen.

Päätös

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, p. 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

8 VARSINAIS-SUOMEN SUURPETONEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN

Asia Maakuntahallitus on kokouksessaan 23.6.2008 perustanut Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukunnan suurpetoasioiden yhteistyöfoorumiksi.

Suurpetoneuvottelukunta kaudella 2018–2021

Varsinais-Suomen liitto	Juho Savo (pj.)
Varsinais-Suomen liitto	Timo Juvonen (siht.) / Mari Pohja-Mykrä
Kiskon piirin rhy	Pekka Oksanen
Laitilan kaupunki	Heli Kiertokari-Laitinen
Laitilan kaupunki	Tuija Kailaste (varaj.)
Lounais-Suomen aluehallintovirasto	Jani Soini
Länsi-Suomen merivartioston esikunta	Pekka Niittylä, Christian Lockmer
Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut	Simon Andersson
Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut	Mikael Nordström (varaj.)
MTK-Varsinais-Suomi	Ville-Veikko Kalluinen
MTK-Varsinais-Suomi, lammastalous	Tapio Rintala
Pöytyän kunta	Tarmo Rantanen
Suomen Metsästäjäliiton V-S:n piiri	Mika Raatikainen
Suomen riistakeskus, V-Suomi	Martin Hägglund
Suomen riistakeskus, V-Suomi	Jörgen Hermansson (siht.)
Taajamasusi ry.	Anna Jaakkola
Taajamasusi ry.	Tiltu Nurminen (varaj)
Turun Sanomat	Anne Savolainen
Turun Sanomat	Lilli Jokela (varaj.)
Turun yliopisto, biologian laitos	Kai Norrdahl / Toni Laaksonen
Turun yliopisto, biologian laitos	Meri Lindqvist (varaj.)
Varsinais-Suomen ELY-keskus	Olli Mattila
Varsinais-Suomen Kennelpiiri ry	Marko Setälä
Varsinais-Suomen Kennelpiiri ry	Jorma Launiainen (varaj.)
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri	Hannu Klemola
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri	Saija Porramo (varaj.)
Lounais-Suomen poliisilaitos	Reijo Pennanen
Lounais-Suomen poliisilaitos	Tuomo Katajisto (varaj.)

Valmistelija HS/MPM/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää asettaa Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukunnan vuonna 2022 alkavalle kaudelle ja pyytää neuvottelukuntaan kutsuttavia tahoja nimeämään oman edustajansa Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukuntaan niin, että maakuntaneuvos Juho Savo toimii neuvottelukunnan puheenjohtajana ja sihteerin tehtävät jaetaan Varsinais-Suomen liiton ja Suomen riistakeskus Varsinais-Suomen kesken. Kukin neuvottelukuntaan kutsuttava taho vastaa edustajansa kuluista.

Päätös

Lisätietoja Merialuesuunnittelu-yhteistyön koordinaattori Mari Pohja-Mykrä, puh. 041 550 8442, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

9 MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN KUNTAJÄSENTEN JA JÄSENTEN NIMEÄMINEN 2021-2024

Asia Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden ja rakennerahasto-ohjelmien yhteensovittamista varten perustettu toimielin. Maakunnan yhteistyöryhmä toimii yleisasetuksen 6 artiklan mukaisena kumppanuuselimenä maakunnassa. Siitä on säädetty laissa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan toimeenpanosta 756/2021, § 19 (ALKE- laki). Yhteistyöryhmän asettamisesta ja tehtävistä on säädetty myös Valtioneuvoston asetuksessa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan toimeenpanosta 797/2021 § 11, § 12. Yhteistyöryhmän toiminta on jatkuvaa. Yhteistyöryhmän jäsenet asetetaan kunnanvaltuuston toimikaudeksi. EU:n rakennerahastokauden aikana 2021–2027 kunnallisvaalikausia ovat 2021–2024 ja 2025–2028.

Rakennerahastolain mukaan kussakin maakunnassa on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmän asettaa maakunnan liiton hallitus. Yhteistyöryhmän kokoonpano on sovittava siten, että siinä ovat tasapuolisesti osapuolina: 1) maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat; 2) ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot; 3) alueen kehittämisen kannalta tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä mahdollisuuksien mukaan muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat tai ympäristöjärjestöt ja sukupuolten tasa-arvoa edistävät järjestöt. Jäsenten lisäksi maakunnan liiton hallitus nimeää yhteistyöryhmälle puheenjohtajan. Maakunnan yhteistyöryhmän ja maakuntahallituksen puheenjohtaja voivat olla eri henkilö. Toimielimen kokoonpanon (sekä jäsenet että varajäsenet) tulee täyttää tasa-arvolain 4 §:n 2 momentin vaatimukset. Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi rakennerahastokaudella 2021–2027 jakautuu valtuustokausittain kahteen osaan 2021–2024 ja 2025–2028.

Viime valtuustokaudella 2018–2021 maakunnan liittoa ovat edustaneet seuraavat henkilöt.

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Kanerva Ilkka, puheenjohtaja

Eloranta Eeva-Johanna
Haijanen Pauliina
Heikkilä Lauri
Häkämies Kari 1.vpj.
Lindberg Marko
Ruottu Annina
Söderlund Nina
Virtanen Jarkko

Sjölund Janne
Perho Tiina
Lampi Pirjo
Määttänen Petra
Välke Olli
Sirkkiä Anna
Katajainen Timo
Alatalo Juuso

Oheismateriaalina on maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpano (jossa on mukana vielä yllä mainitut viime valtuustokauden kuntajäsenet). Kokoonpano täydentyy kokouksessa.

Valmistelija TN/EH/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa toimikaudekseen maakunnan yhteistyöryhmän.
2. nimetä toimikaudekseen maakunnan yhteistyöryhmälle puheenjohtajan.

3. nimetä maakunnan yhteistyöryhmän maakunnan liittoa ja sen jäsenkuntia edustavat jäsenet, kahdeksan varsinaista ja kahdeksan henkilökohtaista varajäsentä.
4. nimetä maakunnan yhteistyöryhmälle maakunnan liittoa ja sen jäsenkuntia edustavan varapuheenjohtajan, jonka tulee olla yhteistyöryhmän jäsen.
5. vahvistaa maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanon oheismateriaalissa esitetyn mukaisesti kuitenkin siten, että kuntajäsenet päivitetään nyt päätetyn mukaisesti.

Päätös

Lisätietoja Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio p. 040 5063 715, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

10 HANKERAHOITUSJAOSTON ASETTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntahallitus voi asettaa avukseen jaostoja ja toimikuntia. Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 3 §:n mukaan kuntayhtymällä on muita toimielimiä sen mukaan kuin maakuntahallitus päättää. Muiden toimieli-
mien tehtävistä, toimivallasta, kokoonpanosta ja jäsenten valinnasta päättää maakuntahallitus. Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (1986/609) 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä (lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja) tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vä-
hintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Maakuntahallituksen alaisena on toiminut seitsemänjäseninen hankerahoitusjaosto. Maakuntahalli-
tus asetti sen viimeksi 16.10.2017 § 146. Jaoston tehtävänä on valmistella liiton toimivaltaan kuu-
luvat kansalliset sekä EU- rahoitusohjelmien (EAKR-osio) rahoituspäätökset. Jaoston esittelijänä
on toiminut aluekehitysjohtaja ja sihteerinä kansallisten rahojen valmistelusta ja seurannasta vas-
taava elinkeinopäällikkö.

Hankerahoitustoimikunnan jäsenet valtuustokaudella 2018–2021 olivat:

Jäsen	Varajäsen
Eloranta Eeva-Johanna pj.	Talvikki Jori
Nummentalo Juhani vpj.	Hyttinen Marjatta
Ek-Marjamäki Teija	Kiviranta Esko
Nieminen Tomi	Vallavuori Kaisa
Lang Eija	Lindberg Marko
Perho Tiina	Mäki-Punto-Ristanen Tarja
Turpeinen Juhana	Heinonen Marko

Valmistelija TN/PP/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa toimikaudekseen hankerahoitusjaoston, jonka tehtävänä on valmistella liiton toimival-
taan kuuluvat maakuntahallituksen hankerahoitusta koskevat kansalliset sekä EU- rahoitusohjel-
mien (EAKR-osio) rahoituspäätökset.
2. nimetä siihen maakuntahallituksen jäsenistä seitsemän jäsentä sekä näille henkilökohtaiset
varajäsenet.
3. määrätä jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.
4. määrätä hankerahoitusjaoston esittelijäksi aluekehitysjohtaja Tarja Nuotion ja sihteeriksi elinkei-
nopäällikkö Petteri Partasen.

Päätös

Lisätietoja Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio p. 040 5063 715, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

11 VARSINAIS-SUOMEN LIITON SAARISTOTOIMIKUNNAN ASETTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liitolla on maakuntahallituksen keväällä 2012 hyväksymä saaristotoimikunnan ohjesääntö. Sen 1 §:ssä todetaan, että saaristoalueen erityistarpeita varten Varsinais-Suomen liitossa on saaristotoimikunta. Se toimii maakuntahallitusta avustavana asiantuntijaelimenä.

Saaristotoimikunnan toimialueeseen kuuluvat seuraavat valtioneuvoston asetuksessa (1529/2015) 17.12.2015 määritellyt saaristokunnat ja saaristo-osakunnat: Kaarina, Kemiönsaari, Kustavi, Parainen, Naantali, Salo, Taivassalo ja Uusikaupunki.

Ohjesäännön 3 §:n mukaan maakuntahallitus valitsee toimikaudekseen toimikuntaan yhden edustajan kunkin kunnan valtioneuvoston asetuksessa määritellyltä saaristoalueelta maakuntahallituksen toimikautta edeltävän vuoden väestökirjanpitoon perustuvan asukasluvun mukaan alkavaa 3000 asukasta kohti ja näille henkilökohtaiset varajäsenet ja nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Ohjesäännön 4 §:n mukaan toimikunnassa kotimaiset kielet ovat samanarvoiset. Esityslistat ja pöytäkirjat laaditaan molemmilla kotimaisilla kielillä ja kokouksissa käytetään molempia kotimaisia kieliä.

Ohjesäännön 5 §:n mukaan maakuntahallitus määrää toimikuntaan molemmat kotimaiset kielet hallitsevan esittelijän, joka toimii myös toimikunnan sihteerinä.

Toimikunnan tehtävänä on ohjesäännön 6 §:n mukaan käsitellä Varsinais-Suomen maakuntaohjelmaa täydentävän erillisen saaristo-ohjelman mukaisesti asioita, jotka koskevat toimialueen tulevaisuusstrategiaa, tulevaisuuden kehittämistoimenpiteiden linjauksia ja painotuksia ja kehittämisen voimavaroja (kansallinen ja EU-rahoitus) sekä toimia Varsinais-Suomen saaristoalueen edunvalvojana ja yhteistyön koordinoijana. Tällä hetkellä voimassa on maakuntahallituksen elokuussa 2015 hyväksymä Varsinais-Suomen saaristo-ohjelman linkitys maakuntastrategiaan 2014–2017 (ns. yhteensovittamisasiakirja).

Valintatoimikunnan valmisteleva ehdotus toimikunnan jäseniksi, varajäseniksi ja puheenjohtajiksi jaetaan kokouksessa.

Valmistelija TN/SH/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa toimikaudekseen saaristotoimikunnan, jonka tehtävänä on avustaa saaristoasioita koskevilla asiantuntijakysymyksissä.
2. valita saaristotoimikuntaan 16 jäsentä ja kullekin näistä henkilökohtaisen varajäsenen,
3. määrätä jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan,
4. nimetä toimikunnan sihteeriksi ja esittelijäksi saaristo- ja maaseutuasiames Sami Heinosen.

Päätös

Lisätietoja Maakuntajohtaja Kari Häkämies, p. 044 201 3204, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

12 KIELELLISTEN PALVELUJEN TOIMIKUNNAN ASETTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liitolla on ollut toiminnassa kielellisten palveluiden toimikunta, joka nimitettiin vuonna 2017 ja jonka toimikausi päättyi syksyyn 2021. Kielellisten palveluiden toimikunnan asettamisesta ei olla enää säädetty aluekehityslaisissa mutta Varsinais-Suomen liitto on pitänyt yllä tätä toimikuntaa viitaten maakuntamme kaksikielisyyteen ja tarpeeseen palvella asukkaitamme molemmilla kotimaisilla kielillä.

Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntahallitus voi asettaa avukseen jaostoja ja toimikuntia. Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 6 §:n mukaan kuntayhtymällä on muita toimielimiä sen mukaan kuin maakuntahallitus päättää. Muiden toimielimien tehtävistä, toimivallasta, kokoonpanosta ja jäsenten valinnasta päättää maakuntahallitus.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (1986/609) 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä (lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja) tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Varsinais-Suomen liitto noudattaa toiminnassaan kielilakia (423/2003) ja nimettävä toimielin tulee yleisellä tasolla kehittämään liiton kielellisiä palveluita.

Valintatoimikunnan valmisteleva ehdotus jaetaan kokouksessa.

Valmistelija TN/SH/kk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa toimikaudekseen kielellisten palvelujen toimikunnan, jonka tehtävänä on yleisellä tasolla valmistella liiton kielellisten palvelujen kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä ja kannanottoja.
2. nimetä toimikuntaan yhden jäsenen kustakin maakuntahallituksessa edustettuna olevasta puolueesta.
3. määrätä jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.
4. määrätä toimikunnan sihteeriksi saaristo- ja maaseutuasiainmies Sami Heinosen.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

13 VARSINAIS-SUOMEN LIITON KULTTUURITOIMIKUNNAN ASETTAMINEN

Asia Maakuntien liittojen lakisäätöisiin tehtäviin kuuluu edistää kulttuuria osana maakunnallista strategia työtä. Kulttuuritoimikunnan asettaminen ei perustu lakiin. Varsinais-Suomessa on kulttuuritoimikunta toiminut koko maakunnan liiton historian ajan. Kulttuuritoimikunta on asiantuntijatoimielin, jonka kokoonpano ei noudata kuntavaalien tulosta.

Kulttuuritoimikunnan tehtävänä on huolehtia alueen taiteen ja kulttuurin edunvalvonnasta kansallisella tasolla, vahvistaa kulttuuria alueen kehittämisen elementtinä ja osallistua kulttuuriyhteistyöhön. Se toimii tiiviissä yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton kulttuuriasioista vastaavan erikoissuunnittelijan kanssa ja tukee hänen työtään. Kulttuuritoimikunta valmistelelee maakuntahallitukselle kulttuuriin liittyviä asioita. Se vastaa osana liiton kumppanuustyötä kulttuurifoorumin toteutuksesta ja toimii kulttuurifoorumin sihteeristönä. Toimikunta osallistuu aktiivisesti myös maakuntastrategian laadintaan ja sen toteuttamisen seurantaan.

Kulttuuritoimikunta vahvistaa varsinaissuomalaista kulttuuri-identiteettiä ja modernin maakuntahengen kehittymistä. Se vastaa Varsinais-Suomen kulttuuristrategian Luova Varsinais-Suomi 2025 toteutuksesta ja seurannasta. Tavoitteiden saavuttamiseksi kulttuuritoimikunta toteuttaa toimenpiteitä, jotka sisältävät yleisen kulttuuritoiminnan lisäksi myös kulttuuri- ja luovan alan yrittäjyyden, kulttuurimatkailun ja kulttuuriympäristön vaalimiseen sekä kulttuurihyvinvointiin liittyviä toimia. Tarvittaessa toimikunta voi osallistua Varsinais-Suomen liitossa vireillä olevien kulttuurialan hankkeiden ja rahoituspäätösten valmisteluun. Toimikunta osallistuu vuosittain Aurora-mitalin jakamisprosessiin. Kulttuuritoimikunnan esittelijänä toimii Varsinais-Suomen liiton kulttuuriasioiden erikoissuunnittelija Katri Koivisto.

Maakuntahallitus päättää toimikunnan kokoonpanosta seuraavassa kokouksessaan.

Valmistelija JV/KK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. asettaa kulttuuritoimikunnan toimikaudekseen
2. että toimikunnassa ovat edustettuina seuraavat alat/tahot:
  - maakunnan kunnat alueellisesti kattavasti
  - taide- ja kulttuurialan oppilaitokset
  - ammattitaiteilijat
  - Taiteen edistämiskeskus
  - alueen kotiseututoimijat
  - alueen museotoimijat
  - luovat alat, tapahtumat ja yrittäjyys
  - kulttuurimatkailu
  - kulttuurihyvinvointi

Päätös

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Katri Koivisto, p. 0400 251 771, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

14 VARSINAIS-SUOMEN ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN NEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN

Asia Eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan kautta maakunnan liitto lisää kosketuspintaa yhteiskuntaan ja voi tämän yhteistyön kautta kuulla eläkeläisjärjestöjä omassa ohjelmatyössään. Samalla liitto tekee toimintaansa tunnetuksi ja hoitaa näin suhteitaan eläkeläisjärjestöihin. Varsinais-Suomen liiton näkökulmasta kysymys on siten kansalaisjärjestösuhteista.

Eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta ei ole Varsinais-Suomen liiton varsinainen elin. Maakunnan liitto on toiminut neuvottelukunnan teknisenä muodostajana ja kokouspuitteiden tarjoajana.

Neuvottelukunnassa on mukana seuraavien tahojen edustus:

Eläkeliiton Varsinais-Suomen piiri, Eläkeläiset ry:n Varsinais-Suomen Aluejärjestö ry, Eläkkeensaajien keskusliiton Varsinais-Suomen piirijärjestö ry, Varsinais-Suomen kansallinen senioripiiri ja Svenska Pensionärsförbundet rf sekä mahdolliset muut valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt. Kustakin järjestöstä mukana on 1–2 edustajaa niiden itsensä esittäminä.

Lisäksi neuvottelukunnassa on mahdollisuuksien mukaan seutukunnittain edustettuna kuntatasolla toimivia vanhusneuvostoja. Asiantuntijajäsenenä mukana on evankelisluterilaisen kirkon vanhusryön edustaja. Muita asiantuntijoita kutsutaan kokouksiin tarpeen mukaan.

Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajuus on järjestöjen välillä kiertävä. Varsinais-Suomen liitto nimeää jonkun viran- tai toimenhaltijoistaan neuvottelukunnan yhdyshenkilöksi.

Valmistelija JV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että

1. Varsinais-Suomen liiton yhteyteen asetetaan eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta kuluva vuodeksi.
2. maakuntajohtaja nimeää neuvottelukunnan järjestöjen ehdotuksen pohjalta.

Päätös

Lisätietoja Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen, p. 040 583 6950, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

15 YHTEISTYÖKOMITEAN ASETTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liiton henkilöstöä edustavat järjestöt ovat sopineet henkilöstöedustajista seuraavaa:

järjestö	varsinainen jäsen	varajäsen
JUKO	Höglom Esa	Klap Aleksis
JUKO	Kottonen Satu	Sanna Erkkö
JUKO	Pekonen Elena	Koivisto Katri
JUKO	Leka Jarkko	Harjula Liisa
JHL	Rantanen Tiina	Mäkynen Heli

Työnantajan edustajat yhteistyökomiteassa vuosina 2017–2020 olivat:

Varsinainen jäsen	varajäsen
Jani Kurvinen	Hanna Vuola
Talvikki Jori	Riitta Lehtinen

Yhteistyökomitean sihteeri oli hallintosihteeri Marja Karttunen.

Valmistelija PM/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

1. Maakuntahallitus merkitsee toimikaudekseen tiedoksi seuraavat yhteistyökomitean henkilöstöjäsenet varajäsenineen:

järjestö	varsinainen jäsen	varajäsen
JUKO	Höglom Esa	Klap Aleksis
JUKO	Kottonen Satu	Erkkö Sanna
JUKO	Pekonen Elena	Koivisto Katri
JUKO	Leka Jarkko	Harjula Liisa
JHL	Rantanen Tiina	Mäkynen Heli

2. Maakuntahallitus valitsee toimikaudekseen kaksi työnantajaa edustavaa jäsentä yhteistyökomiteaan.

3. Maakuntahallitus määrää yhteistyökomiteaan sihteeriksi hallintosihteeri Marja Karttusen.

Päätös

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen p. 040 7203 061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

16 TYÖNANTAJAA EDUSTAVAT PAIKALLISTASON NEUVOTTELIJAT

Asia Kunnallisen pääsopimuksen 3 §:n 2 momentissa mainitaan paikallistason neuvottelu- ja sopijaosa-puoleksi työnantajan puolelta ”asianomainen kunnallinen viranomainen”, joka Varsinais-Suomen lii-tossa on maakuntahallitus. Neuvottelujen käymistä varten maakuntahallituksen tulee määrätä edustajansa.

Työnantajaa edustaneet paikallistason neuvottelijat kaudella 2017–2020 olivat:

Juuso Alatalo
Kari Häkämies

Jani Kurvinen
Petra Määttänen

Valmistelija PM/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus määrää kunnallisen pääsopimuksen 3 §:n 2 momentin tarkoittamat edustajansa.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

17 LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUS MAAKUNTAHALLITUKSEN NIMITTÄMISSÄ TOIMIELIMISSÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön § 105 mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- maakuntavaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla maakuntahallituksen kokouksessa kuntalain mukaisesti; sekä
- maakuntahallituksen puheenjohtajilla ja maakuntajohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä maakuntavaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että ne maakuntahallituksen poliittisten ryhmien puheenjohtajat, joilla ryhmillä ei ole edustusta ko. toimielimessä voivat läsnäolo- ja puheoikeudella osallistua maakuntahallituksen nimittämien jaostojen ja toimikuntien kokouksiin.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

18 LAUSUNTO KOSKIEEN ARVIOINTIKERTOMUKSESSA 2020 ESITETTYJÄ TOIMENPITEITÄ

Asia Kuntalain 121 § mukaan ”Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimienpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta”.

Varsinais-Suomen liiton tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessaan 2021 (mv 14.6.2020 § 7) toimenpiteitä, jotka antavat aihetta maakuntahallituksen lausuntoon. Lausunto viedään tiedoksi maakuntavaltuustolle. (*Tarkastuslautakunnan esittämät toimenpiteet merkitty kursivilla*)

Valmistelija KH/PM/TN/PP/JV/HS/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus

1. antaa lausunnon arviointikertomuksessa 2020 esitettyihin kehittämistarpeisiin.
2. vie lausunnon tiedoksi maakuntavaltuustolle.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Kuntayhtymän talouden kehitys ja talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan esitys

Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 9.12.2019 § 30 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2022. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Maakuntavaltuusto on päättänyt, että talousarviossa tuloslaskelman tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden.

Vuoden 2020 talousarvion mukainen tilikauden tulos arvioitiin olevan alijäämäinen 45 361 euroa. Tilinpäätös 2020 osoittaa ylijäämää 605 496 euroa. Tilinpäätöksen mukainen tilikauden tulos muodostui näin ollen 650 857 euroa talousarviota paremmaksi.

Toimintatuotot olivat 7 410 123 euroa (-2,82 %). Toimintatuotot pienenevät vuoteen 2019 verrattuna -1 071 569 euroa. Toimintakulut olivat -6 796 579 euroa (-11,28 %). Toimintakulut laskivat vuoteen 2019 verrattuna -971 586 euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen pienenemiseen tilikausien välillä vaikutti mm. maakuntauudistuksen valmistelun päätyminen keväällä 2019. Lisäksi toimintakulujen pienenemiseen vuonna 2020 vaikutti erityisesti mm. koronapandemian aiheuttamat rajoitukset ihmisten liikkumiseen ja tapahtumien järjestämiseen. Tuloslaskelman toimintakatteen muutos vuodesta 2019 oli -99 983 euroa.

Kuntayhtymällä ei ollut investointeja tilikauden 2020 aikana.

Vuoden 2020 tilinpäätöksen osoittama tilikauden ylijäämä ja edellisten tilikausien ylijäämät olivat yhteensä 2 086 863,56 euroa. Kuntayhtymällä ei ole kuntalain tarkoittamaa katettavaa alijäämää.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että liiton taloustilanne on kehittynyt myönteisesti tilikausien 2019–2020 aikana. Tilikauden 2020 tulos muodostui selkeästi talousarviota paremmaksi. Tarkastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa talousarvion toteuman suhteen.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Toiminnalliset tavoitteet tehtäväalueittain

Tarkastuslautakunnan esitys

Kuntayhtymän talousarvio perustuu maakuntaohjelman ja -suunnitelman strategisiin valintoihin ja toiminnan linjauksiin. Lisäksi talousarviossa on esitetty tehtäväalueittain maakuntavaltuustoa sitovia toiminnallisia tavoitteita ja muuta perustelutekstiä tehtäväalueelta.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 2020 ulkoasu ja tavoitteiden toteuttamista kuvaava informaatio on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Talousarviossa 2021 on otettu huomioon tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit.

Maakuntahallituksen lausunto

Vuoden 2021 talousarvion valmistelu aloitettiin tavanomaista aikaisemmin ja prosessissa kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että liiton strategiset tavoitteet näkyvät lukijalle myös talousarviossa.

Talousarvion ja tilinpäätöksen asiakirjojen kehitystyö on jatkuvaa, ja teksteissä pyritään tuomaan liiton osaamista ja toimintaa esiin yhä selkeämmin.

Kuntarahoitteinen toiminta

Kuntarahoitteisen toiminnan sitovuustasoksi maakuntahallitukseen nähden on vahvistettu tiliryhmätaso. Kuntarahoitteisen toiminnan vastuualueita ovat luottamushenkilöhallinto, yhteiset toiminnot ja hallinto, aluekehittäminen, maankäyttö ja ympäristö sekä edunvalvonta ja kuntapalvelut.

Kuntarahoitteisen toiminnan toimintatuotot 4 164 844 toteutuivat 85 944 euroa paremmin kuin talousarviossa arvioitiin. Kuntarahoitteisen toiminnan toimintakulut oli 3 551 300 euroa, mikä oli 562 961 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Toimintatulojen osalta merkittävin poikkeama talousarviosta syntyi muut tuotot – tiliryhmässä, jonka tulot ylittyivät 123 755 euroa. Kuntarahoitteisen toiminnan kaikki kuluerät alittuivat. Erityisesti talousarvion arviosta alittuivat henkilöstökulut 236 827 euroa sekä palvelujen ostot 240 582 euroa.

Kuntien maksuosuuksia kertyi talousarvion mukaisesti 3 899 90 euroa Kuntarahoitteisen toiminnan toimintakate oli ylijäämäinen 613 544 euroa, mikä on +648 905 euroa talousarviota parempi.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Yhteiset toiminnot ja hallinto

Tarkastuslautakunnan esitys

Varsinais-Suomen liitto hoitaa Central Baltic 2014-2020 –ohjelman hallinnoinnin jäsenvaltioiden toimeksiannosta. Liitto hoitaa sekä hallinto- että tarkastusviranomaistehtävät, jotka jatkuvat vuoteen 2022. Tarkastuslautakunta on vuoden 2020 aikana saanut tiedokseen ajantasaiset tiedot Central Balticin tilanteesta, tähän tarkastuslautakunnalla ei ole huomauttamista.

Valonian, Lounaistiedon ja hanketoiminnan käyttötalousarviot muodostuvat maakuntahallituksen hankepäätöksistä. Valonian toiminnot on esitelty kokouksissa. Tarkastuslautakunnalla ei ole näihin mitään huomauttamista. Hallinto on hoitanut asioita sille kuuluvalla tavalla ja vastuulla. Myönteistä on todeta, että Valonian uuden sopimuskauden alkaessa, arvioitiin uudelleen myös Valonian henkilöstöressurssien tarve. Tiettyjen työsuhteiden määräaikaaisuudelle ei todettu olevan enää uudella ohjelmakaudella perustetta ja tehtävät vakinaistettiin 1.1.2021 alkaen ja näin ollen liitto toteutti hyvää henkilöstöpolitiikka ja toimi työsuojelun mukaisesti.

Vuoden 2020 hallinnossa painopisteiksi muodostuivat uudet digitaaliset toimintatavat. Maailman terveystajärjestö totesi koronavirusepidemian maailmanlaajuiseksi pandemiaksi maaliskuussa 2020. Sen seurauksena maakuntaliiton henkilöstö, joiden tehtävät sen mahdollisti, siirtyivät nopeasti etätöihin. Työmatkat ulkomaille peruutettiin. Etätöiden vuoksi digitaalisten työskentelytavat tuli ottaa käyttöön hyvin nopeasti ja samoin etätöiden tuki. Vuoden aikana liitto päivitti eri ohjelmistoja valtiokonttorin raportointivaatimuksia vastaaviksi ja henkilöstö sai niihin koulutusta. Microsoft 365- pilvipalvelun Teams- tiimityöskentelysovellus mahdollisti sujuvan etätöskentelyn unohtamatta tietoturva- ja tietosuojasetuksia sekä niihin liittyviä toimintatapoja. Elokuussa henkilöstö palasi porrastetusti hetkeksi työpaikalle, mutta etätöet jatkuivat 17.8.2020 alkaen.

Uuden työaikalain mukaan työntekopaikalla ei ole enää ratkaisevaa merkitystä, joten etänä/kotona tehty työ on myös työaikaa, mutta se edellyttää työnantajan seuraavan työhön käytettyä aikaa. Liitossa on huomattu, että työajan seuranta on myös osa työntekijän työturvallisuutta. Tärkeää on, että etätöissäkin työ määrän ja työpäivien pituuden tulee pysyä sovituihin rajoissa. Työajan seurantaan työntekijät saivat käyttöönsä palvelun, joka mahdollistaa työaikaleimauksen tekemisen puhelimitse tai tietokoneella. Käytössä oleva työaikajärjestelmä mahdollistaa myös liukumavapaiden käytön.

Liitto työnantajana huomioi, että etätö on suppeasti vakuutettu, joten se on ottanut lfs:stä etätövakautuksen normaalien vakuutusten lisäksi lisäturvaksi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että koronan aiheuttamat työntekemisen muutokset eivät ole heikentäneet liiton toimintaa, vaan työt ja hankkeet ovat jatkuneet suunnitelmien mukaisesti. Henkilöstön turvallisuudesta koronan vuoksi on huolehdittu asianmukaisesti mahdollistamalla etätöet. Etätöihin liittyvät tietoturvasasiat on koulutettu henkilöstölle. Henkilöstön jaksamista etätöiden aikana ei ole seurattu kyselyin.

Henkilöstökertomus vuodelta 2020 on hyväksytty maakuntahallituksessa 29.3.2021. Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstökertomus on asianmukaisesti laadittu ja huomioitu tärkeitä asioita. Sairauseräilyt vähenivät selkeästi vuodesta 2019 vuoteen 2020 nähden. Työilmapiirikartoitus on tehty syksyllä 2016, joten Tarkastuslautakunta toteaa, että työilmapiirikartoitus on syytä tehdä koronapöytäkirjasta huolimatta, vaikka vertailua ei voisi tehdä aiempiin tuloksiin. Työn psyykkisen kuormituksen arviointi on tärkeää ja huomioida miten koronavuosi on kuormittanut henkilöstöä.

Tarkastuslautakunta kävi kokouksissaan läpi ajankohtaiset kohdat maakuntahallituksen ja valtuuston kokouksen pöytäkirjoista. Tarkastuslautakunnalla ei ole näihin mitään huomautettavaa. Maakuntavaltuuston kokoukset toteutuivat Teamsin avulla Covid 19 viruksen leviämisen estämiseksi. Maakuntahallituksen kokoukset ovat myös toteuttaneet THL:n määräyksiä ja ne on pidetty Teamsin välityksellä.

Maakuntahallituksen lausunto

Varsinais-Suomen liitossa toteutetaan työilmapiirikartoitus keväällä 2022. Toteutusaikataulu on suunniteltu niin, että henkilöstöllä on todellista tuntumaa ja käyttökokemusta uusista toimitiloista ja uusista etätöikäytännöistä.

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Tarkastuslautakunnan esitys

Toimintakertomuksessa on esitetty selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta sekä arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Liiton hallintosääntöä muutettiin vuonna 2017 vastaamaan uuden kuntalain mukaisia säännöksiä. Hallintosääntöön sisältyvät myös määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Maakuntavaltuusto on vuonna 2015 hyväksynyt Varsinais-Suomen liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Varsinais-Suomen liiton sisäinen valvonta ja riskienhallinta –asiakirja on voimassa maakuntahallituksen (mh 14.12.2015) hyväksymänä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on perusteltua varmistaa säännöllisesti, että ohjeistus on ajan tasalla.

Sisäisen valvonnan asianmukaista järjestämistä tukevat erilliset voimassa olevat tiedotteet ja ohjeistukset, joita tarvittaessa päivitetään. Sisäiseen tiedottamiseen on liitossa kiinnitetty erityistä huomiota. Sisäisen tiedottamisen merkitys on kasvanut erityisesti koronapandemian aikana.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan jatkuvana toimintana säännöllisesti ja tiiviillä johtoryhmätyöskentelyllä, laajennetun johtoryhmän kokouksilla ja vastuualueiden kokouksilla, joissa on mahdollisuus tarvittaessa reagoida välittömästi toimintaan riskienhallinnan näkökulmasta.

Central Baltic INTERREG 2014–2020 ohjelmalle on laadittu erillinen riskienhallinnan arviointi edellisen ohjelmakauden ja komission antaman ohjeistuksen pohjalta. Central Baltic –ohjelman tarkastusviranomaisen (AA) suorittaa vuosittain ohjelmia koskevia järjestelmätarkastuksia.

Tarkastuslautakunta toteaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta, että liitto hyvin pyrkinyt pitämään säännöt ja ohjeet ajan tasalla.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Aluekehittäminen

Tarkastuslautakunnan esitys

Varsinais-Suomen yksi merkittävä vetovoimatekijä on saaristo. Saariston ja saaristomatkailun kehittäminen tulisi olla yhteinen maakunnallinen ponnistus. Varsinais-Suomen liitto tekee matkailun tiekarttaa, mutta tiivis yhteistyö alueen eri toimijoiden, Business Finlandin, Turun alueen matkailuyhtiöiden ja kuntien välillä puuttuu. Koronan jälkeinen maakunta tarvitsee yhteistä edunvalvontaa saariston ja matkailun kehittämiseksi sekä investointien tukemiseksi.

Varsinais-Suomen liiton olisi hyvä ottaa ohjelman ja investointien koordinointi, neuvonta ja tukeminen selkeämmin haltuunsa ja edesauttaa eri toimijoiden ja kuntien yhteistyötä yhteiseksi hyväksi. Tukien ja avustusten hakeminen on yksittäisille toimijoille ja yrityksille liian monimutkainen ja erittäin paljon perehtymistä ja aikaa vievä prosessi, joten V-S Liiton tulisi yhdessä Turun Seudun kehityksen ja Turku Science Parkin kanssa luoda yhden luukun palveluntarjoaja.

Varsinais-Suomen liiton tulisi edesauttaa ja tukea saaristoalueiden investointien avustusten hakemista ja niiden kanavoimintaa alueelle ja sen toimijoille. Tuet ja avustukset kulkevat useasti Business Finlandin kautta, joten alueelle tulisi luoda yhteistyöelin, joka valvoisi ja edesauttaisi alueen matkailutoimijoita ja -yrityksiä tukien ja avustusten saannissa sekä edunvalvonnassa.

Tarkastuslautakunta näkee, että Turun alueen edunvalvonnassa sekä tukien- ja avustusten saantiprosessissa olisi paljon kehitettävää erityisesti nyt, kun EU tukipaketti on haettavana. Nesteen Naantalien jalostamoalueen tuleva käyttö bio- ja kiertotalouden tarkoituksiin vaatii yhteisiä ponnisteluja Turun alueelta ja V-S liitolta. Matkailun ympärivuotinen kehittäminen ja tukien sekä avustusten saaminen matkailun investointeihin vaatii vastaavasti yhteistä edunvalvontaa sekä tukien hakuprosessin tuotteistamista ja neuvontapalvelua, jotta alueelle saadaan maksimaalinen hyöty.

Maakuntahallituksen lausunto

Matkailuelinkeinon kehittämisen tiekartta Yhdessä kestävä kasvua 2.0 on valmis ja Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus hyväksyi tiekartan 29.3.2021. Tiekartta löytyy kokonaisuudessaan Varsinais-Suomen liiton verkkosivuilta. Tiekartassa esille nostettujen painopisteiden ja tavoitteiden kehittäminen on käynnissä. Tiekarttatyötä toteuttaa kolme teemaryhmää (digitalisaatio, kestävä matkailu ja tiedolla johtaminen) ja toimintaa ohjaa ja koordinoi tiekarttatyön johtoryhmä, jolle kuuluvat myös mm. saavutettavuus ja markkinointikysymykset sekä edunvalvonta. Kehittämistyön hankkeistus ja rahoitushakuihin liittyvä koordinaatio on ryhmien toiminnan keskeinen osa-alue. Tiekartan teemaryhmissä on kattavasti edustettuina alueen keskeiset matkailualan toimijat ja rahoittajaorganisaatiot.

Varsinais-Suomen Matkailuparlamentti kokoaa säännöllisesti yhteen julkisen ja yksityisen sektorin keskeiset matkailualan toimijat. Saaristomeri on yksi maakunnan edunvalvonnan kärkiteemoista ja myös tähän liittyy matkailun tukeminen. Turun kaupungin aloitteesta keskustellaan myös maakunnallisen matkailun kehittämissyhtiön perustamisesta, joka kokoaisi nyt hiukan sirpaleisen ja alueellisesti hajanaisen matkailun kehittämistoiminnan ja erityisesti yhteismarkkinoinnin yhden organisaation alle.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (MYRS) käsittelee eri EU-rahoitusvälineiden kautta rahoitettavaksi esitettäviä hankkeita, myös matkailuun liittyen. Tiedonkulku ja koordinaatio rahoittajien välillä toimii siis siltä osin hyvin. Varsinais-Suomen liiton Saaristotoimikunnassa ovat edustettuina kaikki maakuntamme saaristokunnat ja saaristo-osakunnat. Kokouksissa on matkailulla aina oma pykäläkohtansa ja kehittämistarpeita ja tehtyjä toimenpiteitä käsitellään laajasti. Korona-pandemia on tuonut saaristolle paljon lisää potentiaalia matkailun kehittämisen suhteen ja ideana on ollut pandemian hellitettyä järjestää saaristomatkailun rahoituksesta erillinen suurempi tilaisuus, jossa esitellään kaikki rahoitusinstrumentit (sekä kansalliset että EU-tason rahoituslähteet). Saaristomatkailu on olennainen osa Matkailuelinkeinon kehittämisen tiekarttaa.

Varsinais-Suomen liitto edistää maakunnan kumppanuusstrategian hengen mukaisesti eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa. Tukien hakemista neuvotaan asiakaslähtöisesti, mutta itse hakemuksen kirjoittaminen on hakijan vastuulla. Tämä varmistaa myös hakijan sitoutumisen hankkeen toteuttamiseen.

Koska rahoitusinstrumenttien kirjo on laaja ja temaattisesti vaihteleva, on erittäin haastavaa luoda kattava alueellinen rahoitusneuvonta- ja tukitoiminta palvelemaan kaikkia eri tuenhakijaryhmiä ja eri elinkeinoelämän sektoreita. Tällainen toiminta edellyttäisi merkittävää henkilöstöresursointia, joka tällä hetkellä ei ole mahdollista. Jokaiseen rahoitusinstrumentin kohdalla on pääsääntöisesti tarjolla hakijoille tukea suoraan rahoittajaviranomaisen kautta. Kansallisella tasolla Business Finlandin tarjoama EU-rahoitusneuvonta (www.eurahoitusneuvonta.fi) tukee hakijoita, erityisesti yrityksiä, monin eri tavoin. Tämä palvelu kokoaa yhteen tietoa Euroopan unionin avustuksista, lainoista, takauksista, pääomasijoituksista, tuista ja julkisista hankinnoista, sekä ohjaa ja neuvoo niiden käytössä. Palvelun tavoitteena on tarjota keskitettyä tietoa EU-rahoituksesta sekä edesauttaa sen kansallista hyödyntämistä.

Yhden luukun alueellinen ja kaikki rahoitusinstrumentit kattava palvelu- ja tukitoiminto yhdessä jonkin potentiaalisen tuen hakijatahon toimesta (esim. Turku Science Park) saattaisi aiheuttaa intressiristiriidan ja asetaisi samalla tuen hakijoita eriarvoiseen asemaan.

Tiedotus EU- ja kansallisista rahoitusmahdollisuuksista kaikille alueen toimijoille, ei vain saariston matkailuyrittäjille, on ollut yksi aluekehittämisen keskeisistä tehtävistä. Tiedotusta on tehty paitsi liiton omana työnä myös esim. yhdessä Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston kanssa sekä Uudenmaan liiton ja Varsinais-Suomen ja Keski-Suomen ELY:n kanssa. Olemme pyrkineet tukemaan rahoituksen hakijoita ja ohjaamaan heidät oikean rahoituslähteen pariin. Maakunnan eri alueilla toimivat kehittämiskeskukset ovat välittäneet rahoitusinfoa myös oman toimialueensa yrityksille. Pienten matkailuyritysten investointien keskeisenä rahoituslähteenä on ollut maaseutuohjelman yritys- ja kehittämishankerahoitus. Liitolla ei lain mukaan ole mahdollisuutta tukea yksittäisen yrityksen liiketoimintaa, joten siltä osin rahoitus kanavoituu lähinnä ELY-keskuksen kautta. Haasteena Varsinais-Suomen alueella on ollut kaikkien käytettävissä olevien rahoitusinstrumenttien niukkuus.

Varsinais-Suomen liitto on osallistunut vahvasti Nesteen Naantalin jalostamoalueen tulevan käytön suunnitteluun yhdessä selvitysmies Panu Rutilan kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt jalostamoalueen äkillisen rakennemuutoksen hoitoon Varsinais-Suomen liitolle kansallista kehittämisrahoitusta 200 000 euroa ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselle kansallista yritystukivaltuutta 400 000 euroa. Varsinais-Suomen liiton rahoitus Green Industry Parkin kehittämiseen käsitellään marraskuun maakuntahallituksessa. Uuden rakennerahasto-ohjelmakauden rahoituksen (EAKR) kautta voidaan tukea myös erilaisia TKI-ekosysteemejä, tämä rahoitus on hyödynnettävissä myös Naantalin alueella.

Maankäyttö ja ympäristö

Tarkastuslautakunnan esitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että koronaepidemiasta huolimatta Varsinais-Suomen liiton maankäytön ja ympäristön strategian tavoitteet etenivät hyvin ja suunnitelmien mukaisesti. Edes etätyöhön siirtyminen ja samanaikainen työn kuormittavuuden lisääntyminen eivät vaikuttaneet negatiivisesti. Siitä kiitos henkilöstölle. Uudet toimintamuodot, mm. kumppanuusfoorumitoiminnassa ovat olleet hyvin käytössä.

Tarkastuslautakunta huomioi, että tavoitteiden toteutuminen erityisesti vaihemaakuntakaavan toteuttamisessa on onnistunut. Merkittävää on ollut myös liiton valtakunnallinen vastuu merialuesuunnittelussa. Varsinais-Suomen ja Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmien päivitys on edistynyt tarkastuslautakunnan mukaan tarkoituksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta huomioi siis, että kaikki hankkeet ovat edistyneet tavoitteiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan mukaan Valonian tuki kuntien ilmastotyölle on ollut merkittävää, toiminta on kehittynyt näkyvämmäksi ja on ollut muutoinkin vaikutuksiltaan hyvää. Kuntien ilmasto-ohjelmatyö sekä ilmastotiekartan valmistelu on edennyt.

Tarkastuslautakunta onnittelee Valoniaa vuoden ympäristöpalkinnosta, jonka myönsi Luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomenpiiri.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Edunvalvonta ja kuntapalvelut

Tarkastuslautakunnan esitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että maakunnan positiivista rakennemuutosta pystyttiin pitämään tehokkaasti valtakunnallisella agendalla. Osaavan työvoiman saannin varmistaminen rakennemuutoksen jatkamiseksi oli keskeistä ja siihen panostettiin. Myös helmikuussa 2018 solmitun Siltasopimuksen hyödyntäminen ja sen vaikutusten seuranta on tärkeää ja sitä on tehty.

Tunnin juna on vakiinnuttanut asemansa maakunnan kärkihankkeena ja hankkeen asemaa on pystytty lujittamaan tulevia valtakunnallisia liikenneinvestointeja silmällä pitäen. Hanketta tuotiin myös vahvasti esiin kertomusvuonna käytyjen vaalien yhteydessä. Tarkastuslautakunta näkee edelleen tärkeänä, että maakunnan sisäisen liikenteen toimivuuteen kiinnitetään huomiota, jolloin tunnin juna saadaan hyödyttämään koko maakuntaa. Liikennepuolella tärkeä edunvalvontakohde on myös maan hallituksen lupaamat lisäpanostukset alemman tieverkoston kunnossapitoon. Edunvalvonnan yhtenä painopisteenä tulee olla, että näitä kunnossapitorahoja ohjautuu myös Varsinais-Suomeen.

Varsinais-Suomen liiton yhteisenä edunvalvontana tulisi varmistaa Eurooppa laajuisen TEN-T -liikenne verkon rahoitus ja toteuttaminen.

Kone- ja materiaalitekniikan DI-koulutuksen laajentaminen Turun yliopistoon oli merkittävä koulutuspoliittisen edunvalvonnan saavutus. Koulutuksen saaminen Turkuun oli linjattu tavoitteeksi maakuntavaltuuston toimesta ja sen toteuttamista on pidetty äärimmäisen tärkeänä. Lopullisen päätöksen syntymisessä nähtiin myös, miten tärkeää on, että varsinaissuomalaisia edustajia on keskeisillä paikoilla valtakunnan päätöksenteossa. Maakuntamme positiivisesta rakennemuutoksesta toden teolla puhtia saaneen tavoitteen toteutuminen on keskeinen yritystemme osaavan työvoiman saannin varmistamiseksi ja tavoitteen toteutumisesta voi olla erittäin tytyväinen.

Saaristomeren kestävä kehityksen nostaminen edunvalvonnan kärkitavoitteiden joukkoon oli erittäin positiivinen asia. Maakuntamme tunnetaan saaristostaan ja sen tunnettuuden lisääminen ja saaristomeren tilasta huolehtiminen luovat positiivista kuvaa varsinaissuomesta. Saaristossa on edelleen paljon hyödynnettävää potentiaalia mm. virkistys- ja luontomatkailun näkökulmasta.

Tietopalvelut ovat kertomusvuonna toimineet kiitettävällä tavalla. Maakuntavaltuustolle on tuotettu perinteiset Maakunnan tila –katsaukset jotka antavat hyvän kuvan siitä mihin suuntaan maakunta kehittyy eri seutukunnilla. Vastaavasti Lounaistieto.fi –aluetietopalvelu palvelee erinomaisesti niin kuntien kuin yksittäisten

henkilöidenkin tiedonsaantia. Tietopalvelut ovat onnistuneet viestimään myös kiitettävässä laajuudessa maakuntaa koskevista uudistushankkeista ja niiden valmistelusta.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan esitys

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintakertomuksessa esitetty toiminnallisten tavoitteiden toteutumista koskeva esittämistapa on selkeä ja toimintakertomus kokonaisuudessaan hyvin laadittu.

Toimintavuonna 2020 liiton toimintaan vaikutti koronaepidemia keväästä alkaen. Liitto pysyi toimintakyisenä epidemiasta huolimatta. Monen ajankohtaisen uudistuksen aikataulu kirjattiin hidastuneen yllättävän tilanteen vuoksi, mutta keskeisiä edunvalvonta tavoitteita saatiin ainakin valmisteluun. Yksi keskeisistä edunvalvonnan tavoitteista nousi Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vaikuttaminen.

Vuonna 2020 Neste Oyj ilmoitti tutkivansa Naantalın öljynjalostamon sulkemista. TEM asetti selvityshenkilön tutkimaan vaihtoehtoja sulkemista aiheutuvien vaikutuksen lieventämiseksi. Liiton edunvalvontajohdaja asetettiin tukemaan selvityshenkilön työtä.

Saaristomeren tilan parantamiseen vaikuttavia toimenpiteitä liitto on kartoittanut ja edistänyt yhdessä kumppaneiden kanssa.

Suomen merialuesuunnitelma 2030 valmistui, joka oli lausuntokierroksella ja nähtävillä touko-kesäkuun aikana 2020 ja johon myös tuli lausuntoja sekä kommentointeja mm. Ruotsista, Virosta ja Puolasta.

Maakuntaohjelma vuosille 2018-2021 toimenpanoa liitto tuki aktiivisesti ja vuoden 2020 lopussa oli maakuntaohjelman 29 toimenpiteestä 30% käynnissä ja yli 60% jo osa vakiintunutta liiton tai alueen muiden toimijoiden toimintaa. Nopealla aikataululla liitto käynnisti kansallisen maakunnan omaehtoisen ja erityisesti koronapandemian vaikutuksia huomioivan rahoitushaun. Sitä kohdennettiin 12 hankkeelle, yhteensä lähes 400 000 euroa.

Vuonna 2020 valmistunut liiton strategia 2025 ohjaa Varsinais-Suomen liiton toimintaa ja sen roolia sekä työskentelytapoja sidosryhmien kanssa. Strategialla on tarkoitus lisätä henkilökunnan yhtenäisyyttä, työn näkyvyyttä, sopeutumiskykyä ja joustavuutta sekä tukea resurssien viisasta käyttöä, ja näin vahvistaa liittoa ja sen vaikuttavuutta aluekehittämisen ja suunnitteluviranomaisena. Strategian valmistumisvaiheessa oli havaittu parannettavia kohtia mm. liiton ja sen roolin tunnettuudessa, työnteon käytäntöjen systematisoinnissa ja organisaatiokehityksessä sekä kuntayhteistyön vahvistamisessa. Vuoden 2020 aikana vahvasti muuttuneen, toimintaympäristön vuoksi, liitto tulee arvioimaan strategian sisältöä uudelleen. Hyvin valmisteltu ja kattava strategia ei saa jäädä kertaalleen kirjoitetuksi, vaan sen tarkoitusta ja tavoitteita tulee tarkastella tietyin aikajaksoin eri mittareiden avulla.

Korona vuosi on opettanut monia organisaatioita toimimaan säästävämmin ja opettanut priorisoimaan asioita. Korona on opettanut digiloikkaan ja pakottaa eri organisaatioita tekemään uusia tapoja tehdä töitä ns. monipaikkaisesti. Varsinais-Suomen liitto tarvitsee uudet ajanmukaiset ja toimintaansa tukevat tilat ja ne otetaan käyttöön vuonna 2021 ja kyseessä ovat monitoimitilat. Suunnitelmien mukaisesti tilojen kustannukset on jaksotettu neljälle vuodelle.

Varsinais-Suomen liiton tilinpäätös vuodelta 2020 on ennätysellisen hyvä. Tuloksen säästöt ovat liiton talousarvioon nähden huomattavat.

Varsinais-Suomen liitto nosti kuntien maksuosuuksia vuonna 2019. Kuntien maksuosuuksista kertyi vuosina 2019 ja 2020 100 000 euroa vuotta kohden enemmän kuin aikaisempina vuosina.

Maakuntavaltuusto hyväksyi 9.12.2019 vuoden 2020 talousarvion alijäämäiseksi ja tilikauden 2020 tulos on 605 496 euroa ylijäämäinen. Tulos on talousarvioon verrattuna 650 857 euroa parempi. Perusteluina ylijäämälle on esitetty tuottojen kasvua, mutta myös erityisesti kulujen voimakasta supistumista mm. koronaepidemian vuoksi. Tähän on liittynyt myös "Henkilöstökulut", jossa talousarvio oli 2 575 718,00 e, joka toteutui 2 338 891,25 e eli poikkeamaksi jäi 236 827 euroa. Perusteluina tässä on, että liitto osallistui Central Baltic -ohjelman ja hankkeiden toimintaan omalla työpanoksella (näkyvät esim. Palvelujen osto).

Palvelujen ostoissa talousarvio oli 1 139 743,00 e, mutta toteutuma jäi alle suunnittelun (240 582 euroa). Tähän on varmasti vaikuttaneet koronaepidemia, etätyöskentely, tilaisuuksien siirtyminen ja matkustamisen tyrehtyminen. Uusien tilojen suunnitteluun, hankintojen kilpailutuksiin ja projektitukeen on ostettu asiantuntijapalveluja.

Talousarvion jäämisestä noinkin paljon ylijäämäiseksi, Tarkastuslautakunta katsoo, että jatkossa on varmaan aiheellista arvioida uudelleen esim. kuntien maksuosuus vuoden 2018 tasolle. Kuntien maksuosuus on ylijäämästä 100 000e ja silti ylijäämää jää reilut 500 000 e. Tässä kohdin on muistettava, että tilikauden vuoden 2019 tulos oli myös ylijäämäinen, 711 533 euroa (samoin vuoden 2018 tilikauden tulos 29 589,21 euroa ylijäämäinen).

Tarkastuslautakunta voi yhteenvedona toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta todeta, että pandemiasta huolimatta, liitto pyrki toteuttamaan ja tukea suunnitelmallisia hankkeita eteenpäin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että liiton talous on vankalla pohjalla ja taloutta on hoidettu huolella. Säästöjä on saavutettu eri vuosina ja niillä säästöillä on varmasti pidempiaikaista vaikutusta, joten se tulisi huomioida talousarviossa. Korona on ollut yllätys kaikille, mutta se on opettanut meitä kaikkia myös jatkossa toimimaan toisin. Lähivuosien aikana tuskin esim. matkustuskulut tulevat nousemaan samalle tasolle kuin aikaa ennen koronaa. Etätyö on tullut jäädäkseen erilaisilla toimintamalleilla.

Tarkastuslautakunta pohtii, huomioidaanko talousarvion suunnittelussa tulot ja menot oikein, koska viimeiset vuodet ovat osoittaneet toteutumat reippaasti ylijäämäiseksi. Toki puskurirahastoa täytyy olla siltä varalta, että varaudutaan yllättäviin tilanteisiin. Huomioidaan, että talousarvion suunnittelemisen on ollut erittäin haastavaa muuttuvissa olosuhteissa.

Maakuntahallituksen lausunto

Kunnat vastaavat perussopimuksen mukaan hyväksymiensä muiden tehtävien hoitamisesta ja niistä aiheutuneista velvoitteista (perussopimus 3 § 2. kohta ja 21 §). Liitto mahdollistaa hankkeiden toiminnan tarjoamalla rahoituspuskuria. Aiempien vuosien ylijäämä on jatkuvasti aktiivisessa käytössä ja sillä katetaan hankkeiden suuriakin menoja, ennen kuin rahat saadaan rahoittajilta.

Oman puskurin tarve kasvaa, kun hankkeiden osuus liiton toiminnasta kasvaa ja Central Baltic -ohjelman uusi ohjelmakausi alkaa. Uuden ohjelmakauden puskurirahoituksen turvaamiseksi liitto neuvotteli Turun kaupungin kanssa limiittituotosta, mikäli liiton omat varat eivät riittäisi rahoitustarpeen piikkeihin. Puskuri koostuu ylijäämätilin varoista ja niistä hankkeiden saamista rahoista, joita ei ole vielä maksettu hankkeille (siirtovelat).

Uusiin toimitiloihin liittyvä investointi syö aiempien vuosien ylijäämää. Liiton talous perustuu pitkäjänteiseen toimintaan ja talouden suunnitteluun. Sote-uudistuksen eri vaiheet ja koronapandemia ovat kuitenkin viime vuosina vaikeuttaneet budjettisuunnittelua ja arviointia.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta

Taloudellisina sitovina tavoitteina talousarviossa on määritetty, että tuloslaskelman tilikauden tulos on netto-sitova valtuustoon nähden.

Tuloslaskelman mukainen tilikauden tulos oli 711.532 euroa ylijäämäinen, mikä on 714.532 euroa parempi kuin talousarviossa.

Käyttötalouden kuntarahoitteisen toiminnan toimintakate on 713.527 euroa ylijäämäinen, mikä on 706.527 euroa parempi kuin talousarviossa.

Käyttötalouden toimintakate ja tilikauden tulos toteutuivat molemmat talousarviossa suunniteltua paremmin.

Kuntien jäsenmaksusuudet ovat säilyneet muuttumattomina budjetoidulla tasolla.

Taseen mukainen kertynyt ylijäämä on 1.481.335 euroa eli kuntayhtymällä ei ole kuntalain tarkoittamaa alijäämän kattamisvelvoitetta.

Kuntayhtymän maksuvalmius on 52, joka on parantunut selvästi vuoteen 2018 (32 pv) verrattuna.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Arviointikertomuksen yhteenveto

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta on toiminut kuluneen vuoden 2020 aikana Kuntalain 121 §:n ja hyväksymänsä tarkastussuunnitelman mukaisesti ja koonnut arviointikertomuksen käytettävissään olevista dokumenteista.

Tarkastuslautakunta toteaa, että maakuntavaltuuston vuoden 2020 talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. Tarkastuslautakunta on huomionnut, että maakuntaliiton toimintaan ja talouden lukuihin on vaikuttanut merkittävästi maakuntauudistuksen peruuntuminen keväällä 2019 ja vuoden 2020 toimintaan on vaikuttanut korona-pandemia.

Maakuntahallituksen lausunto

Maakuntahallitus merkitsee esityksen tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

19 VUODEN 2022 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2022 - 2024 TALOUSSUUNNITELMAN VALMISTELU

Asia Maakuntahallitus 30.8.2021 käsitteli alustavan talousarvion ja taloussuunnitelmaluonnoksen sekä varasi jäsenkunnille mahdollisuuden esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 20 § mukaan: ”Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain.” Kuntien esitykset sekä lopullinen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys käsitellään maakuntahallituksessa 22.11.2021 ja viedään maakuntavaltuuston 13.12.2021 päätettäväksi. Varsinais-Suomen liiton yhteistyökomitea käsitteli talousarvion ja toimintasuunnitelmaluonnoksen elokuussa 2021.

Maakuntavaltuusto on vahvistanut vuoden 2020 tilikauden tulokseksi 605 496 euroa ja vuoden 2021 arvioituksi alijäämäksi yhteensä 112 800 euroa, joka suunnitellaan katettaviksi edellisten tilikausien ylijäämätililtä. Maakuntahallituksen hyväksymässä tilinpäätöksessä vuodelta 2020 edellisten tilikausien ylijäämätililtä on 2 086 863 euroa.

Nykyisillä toimintatuotoilla vuodesta 2022 arvioidaan tulevan alijäämäinen (- 118 635 e). Alijäämä aiheutuu toimitilamuutokseen liittyvästä investoinnista ja sen suunnitelman mukaisista poistoista. Talousarviovuoden toimintaa on suunniteltu mahdollisimman normaalisti, vaikka pandemian kaikkia vaikutuksia toimintaamme on vaikea ennustaa. Henkilöstökulujen osalta uusi kunnallinen virka- ja työehtosopimus saattaa tuoda joitain korotuksia. Nykyinen KVTES on voimassa 28.2.2022 asti.

Liiton toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista. Maksuosuuksiin ei esitetä korotuksia.

Esityksen kuntayhtymän toiminnan kehittämisestä on 16.11.2021 mennessä toimittanut 11 jäsenkuntaa.

Oheismateriaalit:

1. Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2024
2. Jäsenkuntien esitykset liiton toiminnan kehittämiseksi

Valmistelija KH/PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että

1. maakuntavaltuusto hyväksyy Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2022–2024.
2. talousarvion 2022 tuloslaskelmassa tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden
3. maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin vuoden 2022 talousarvion käyttötalouden osan käyttösuunnitelman.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

20 OIKAISUVAATIMUS MAAKUNTAHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 13.9.2021 § 132 "VARSINAIS-SUOMEN LUONNONARVOJEN JA -VAROJEN VAIHEMAAKUNTAKAAVAN MÄÄRÄÄMINEN TULEMAAN VOIMAAN"

Asia Oikaisuvaatimuksen tekijä on 4.11.2021 päivätyllä kirjeellään jättänyt Varsinais-Suomen maakuntahallitukselle oikaisuvaatimuksen koskien maakuntahallituksen 13.9.2021 § 132 päätöstä "Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan määrääminen tulemaan voimaan". Oikaisuvaatimuksen tekijä pyytää huomioimaan, että maankäyttö- ja rakennuslain (5.2.1999/132) 201 §:n mukaan kaavapäätökset eivät voi tulla voimaan niiltä osin, joita valitukset koskevat ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman. Lisäksi tekijä pyytää huomioimaan, että voimassa olevien maakuntakaavojen merkinnät pitää säilyttää voimassa niin kauan, kuin niitä koskevat valitusasiat ovat kesken muutoksenhakuviranomaisessa. Turun hallinto-oikeuden päätöksen on oltava myös lainvoimainen ennen kuin muutoksia kaavojen merkintöihin voidaan tehdä.

Valmistelija HS/AK/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää todeta, ettei oikaisuvaatimuksen tekijän jättämä oikaisuvaatimus maakuntahallituksen päätöksestä 13.9.2021 § 132 "Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan määrääminen tulemaan voimaan" anna aihetta ko. päätöksen tarkistamiseen.

Maakuntahallituksen päätös on annettu maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti ja se on annettu viivytyksettä tiedoksi valittajille ja muutoksenhakuviranomaiselle. Voimaantullut maakuntakaava on lisäksi saatettu tiedoksi niille ministeriöille, joita asia koskee sekä muille maankäyttö- ja rakennusasetuksen 95 §:ssä mainituille viranomaisille. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Maakuntakaavojen määrääminen tulemaan voimaan ennen lainvoimaisuutta on vakiintunut käytäntö, jota jo ympäristöministeriö sovelsi maakuntakaavojen vahvistuspäätösten yhteydessä. Toimenpiteellä selkiytetään erityisesti kuntakaavoituksen suuntaan maakuntakaavojen pitkien valmistelu-prosessien jälkeistä tilannetta, jossa valitusten käsittely eri oikeusasteissa saattaa kestää jopa vuosia.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa prosessissa. Kaavaprosessin yhteydessä tehdyt päätökset ovat maakunnan liiton päätöksentekoa ohjaavien hallinto- ja kuntalakien mukaisia.

Päätös

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento, 040 720 3056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

21 ERIKOISSUUNNITTELIJAN (EU-RAHOITUS JA ALUEKEHITYKSEN SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ)
TOIMEN TÄYTTÄMINEN

Asia Erikoissuunnittelijan (EU-rahoitus ja aluekehityksen sidosryhmäyhteistyö) toimi on tulossa avoimeksi 9.12.2021 alkaen. Toimea tällä hetkellä hoitava Ville Roslakka on siirtymässä uuden työnantajan palvelukseen niin, että hänen viimeinen työpäivänsä Varsinais-Suomen liitossa on 8.12.2021. EU:n uuden ohjelmakauden toimeenpano 2021–2027 on juuri alkanut ja toimenkuvassa halutaan edelleen vahvistaa laaja-alaista viestintää EU-rahoituksesta sekä yhä tärkeämpää aluekehityksen laaja-alaista sidosryhmä- ja viestintätyötä.

Aluekehityksen vastuualueella avautuva erikoissuunnittelijan toimi täytetään toimenkuvalla:

- 1) EU-rakennerahastohankkeiden tiedotus, valmistelu ja seuranta
- 2) aluekehityksen sidosryhmä, - viestintä ja verkostotehtävät
- 3) aluekehittämiseen liittyvät muut tehtävät

Toimen kelpoisuusehtona on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Edellytämme hyvää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa sekä vähintään tyydyttävää ruotsin ja englannin kielen suullista ja kirjallista taitoa. Työn menestyksestä hoitamista tukevat perehtyneisyys aluekehittämisen laaja-alaiseen kenttään sekä käytännön tuntemus rahoitusinstrumenteista. Arvostamme aktiivista työtettä ja Varsinais-Suomen toimintaympäristön tuntemusta.

Työsuhteen ehdot määräytyvät kunnallisen työ- ja virkaehtosopimuksen sopimuksen (KVTES) mukaan. Käytössä olevan tehtävien vaativuuden arvioinnin mukaan toimen tehtäväkohtainen palkka on 3 811 euroa/kk.

Valmistelija TN/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. valtuuttaa maakuntajohtajan käynnistämään erikoissuunnittelijan (EU-rahoitus- ja aluekehittämisen sidosryhmätyö) toimen täyttämisen,
2. valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään toimen täyttöä koskevan päätöksen,
3. että, toimen palkkaus määritellään kunnallisen teknisen sopimuksen mukaan (tehtäväkohtainen palkka 3 811 euroa/kk) ja
4. että, työsuhteen koeaika on kuusi kuukautta.

Päätös

Lisätietoja Aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, puh. 040 506 3715, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

22 KESTÄVÄÄ KASVUA JA TYÖTÄ 2014-2020 SUOMEN RAKENNERAHASTO-OHJELMAN HANKKEET (EAKR), MYÖNTEISET PÄÄTÖKSET

Hankerahoitusjaosto 8.11.2021 § 27

Asia Suomen rakennerahasto-ohjelmassa 2014–2020 on viisi toimintalinjaa, joilla tuetaan erityisesti pk-yritysten kilpailukykyä ja työllistymistä. Läpileikkaavana teemana on vähähiilisen talouden edistäminen. Rakennerahasto-ohjelma toteuttaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita.

Etelä-Suomen maakuntien (Varsinais-Suomi ja Etelä-Karjala) EAKR-haku (Euroopan aluekehitysrahasto) toteutui ajalla 16.8.- 30.9.2021. Haun erityispainopisteinä Varsinais-Suomen alueella olivat älykkään erikoistumisen kärjet: Sininen kasvu ja teollisuuden modernisointi, Innovatiiviset ruokaketjut sekä lääke- ja bioteknologia. Tässä haussa oli mukana myös koronaelpymiseen liittyvä uusi REACT EU-toimintalinja 8 ja siihen kohdistuvat hankkeet. Näiden hankkeiden arvioinnissa lisäkritereinä oli se, miten ne tukivat maakunnan selviytymissuunnitelmaa (pisteet 1-5). Varsinais-Suomen liiton käytössä oleva myöntövaltuus on toimintalinja 2:n osalta 469 500 € ja toimintalinja 8:n osalta 1 758 686 €.

Haku oli yksivaiheinen ja päättyi 30.9.2021. Hakemukset jätettiin sähköisessä EURA2014-järjestelmässä. Yksinomaan Varsinais-Suomea koskevia hakemuksia saatiin yhteensä kahdeksan. Lisäksi ylimaakunnallisia hakemuksia, joissa Varsinais-Suomi on alueena mukana, saatiin yksi.

Toimintalinja 2 Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen

Erityistavoite 4.1. Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta

311024, Hankkeen nimi: Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023 (hakijana Yrityssalo Oy, osatoteuttajina Lounavoima Oy, Turun Ammattikorkeakoulu Oy, Turun yliopisto)

Hankkeen kuvaus: Lähtökohtana on kehittää Salossa sijaitsevaa ja jo toiminnassa olevaa Ekovoi-malaitosta sekä sen ympäristöä kiertotaloustoiminnalle keskeiseksi alueeksi ja liittää se osaksi Varsinais-Suomen muita kiertotalouspuistoja. Hankkeessa kootaan yhteen alueella ja ko. alueeseen liittyvät kiertotalouden selvitykset ja teknistaloudelliset tarkastelut. Arvioidaan tulevaisuuden markkinoita ja laaditaan tulevaisuusnäkymistä ns. ilmiökartta. Käynnistetään systemaattinen haku niille yrityksille ja toimijoille joiden jäte- ja sivuvirtoja on mahdollisuus hyödyntää uusien ja olemassa olevien tuotteiden ja palveluiden resurssina. Hankkeen toteutusajaksi on 1.12.2021 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 44/65, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Hankesuunnitelma on hyvin laadittu ja pyrkii vastaamaan tärkeisiin tavoitteisiin. Tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet ovat realistisia. Hankehakemusta on fokusoitu sen edellisessä haussa saaman palautteen mukaisesti. Hanke tukee hyvin erityistavoitteen 4.1. (Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta) erityisiä valintaperusteita.

Toimintalinja 8 REACT-EU:n EAKR-toimenpiteet

12.1. Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

310948, Pix4Business - kuvadatasta voimaa liiketoimintaan (hakijana Turun yliopisto, osatoteuttajana Åbo Akademi)

Hankkeen kuvaus: Päättävänä on lisätä biokuvantamisella tuotetun kuvadatan hyödynnettävyyttä, vaikuttavuutta ja tuottavuutta Varsinais-Suomen seudun Life science -alan yritysten TKI-toiminnoissa. Kuvadatan on arvioitu olevan merkittävin ja vaikuttavin lähivuosisien kehitys- ja kasvualue bio- ja lääketieteen tutkimuksessa ja sen hyödyntämispotentiaalin ymmärtäminen on juuri nyt maailmanlaajuisessa käännekohtassa. Hyödyntämällä moderneja menetelmiä kuten syväoppimista ja pilvilaskentaa, sekä louhimalla vanhasta kuvadatasta uutta tietoa yritykset pystyisivät nopeuttamaan omaa tuotekehitystään ja toimintaprosessejaan ja mahdollisesti uudistamaan omaa liiketoimintaansa. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 64/85, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Konkreettinen hanke vaikuttaa innovatiiviselta ja se hyödyttää aidosti kaikkia osallistuvia tahoja, hankkeen jälkeen siitä voi syntyä pysyviä toimintamalleja sekä yrityksiin että yliopistolle. Hankkeessa korostuu erittäin käytännönläheisesti yliopistojen ja yritysten välinen yhteistyö, jolla on konkreettisia vaikutuksia. Hanke tukee vahvasti erityistavoitteen 12.1. (Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

311036, Green 3D-printing for Dental Appliances (hakijana Turun yliopisto, osatoteuttajana Turun ammattikorkeakoulu oy)

Hankkeen kuvaus: Hanke pohjautuu alan yritysten lähiajan kehitystarpeisiin ja tarjoaa mahdollisuuksia uusiin innovaatioihin ja liiketoimintaan kehittämällä hammaslääketieteen alan lisäävää valmistusta kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Hankkeessa painottuu kierrätysmateriaalien lisääminen nykyisiin hammaslääketieteen materiaaleihin, materiaalihokkuus ja uusien "vihreiden" vaihtoehtoisten materiaalien käyttöä mm. hammasmallien tulostamiseen. Kehityskohteena on erityisesti hammasprotetiikan ja oikomisen lopputuotteissa käytettävät materiaalit ja valmistusprosessin aikana tarvittaviin apuaineet kuten mallit. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Hanke tullaan jakamaan kehittämissosioon (max. tuki 80 %) ja investointiosioon (max. tuki 70 %), koska hankkeessa on sen toimintaa tukevia kone- ja laitehankintoja.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 64/85, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Konkreettisesti ja ajankohtaisesti hankkeessa edistetään 3D-tekniikan hyödyntämistä alueellamme. Hankkeessa yhdistyy kierrätysmateriaalien lisääminen terveysalan alan yritysten lähiajan kehitystarpeisiin. Hanke on innovatiivinen ja sillä on vahva potentiaali kehittää uutta liiketoimintaa alueemme yrityksissä. Hanke tukee vahvasti erityistavoitteen 12.1. (Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

311040, TEHOTKO - Teollisuus Hyödyntämään Ohjelmistoissa Tekoälyä (hakijana Turun ammattikorkeakoulu Oy, osatoteuttajana Åbo Akademi)

Hankkeen kuvaus: Tehokkaassa digitalisaation hyödyntämisessä keskiössä on tekoälyn laajamittainen käyttöönotto. Tässä on pk-sektorilla merkittäviä haasteita. Käyttöönottoon liittyy suuri osaamiskynnys. Samalla uuden osaavan henkilökunnan palkkaaminen tai konsulttien käyttö on vaikeaa suuren osaajapulan takia. Yritysten on siten usein omin voimin yritettävä ottaa tämä uusi teknologia käyttöön. TEHOTKO-hankkeen tavoitteena on tukea pk-yrityksiä tekoälyn hyödyntämiseen liittyvien haasteiden ratkaisemisessa. Hankkeen tuloksina syntyy menetelmä luoda avoimia datasettejä tekoälyalgoritmien kehitystä varten ja testialus, jolla algoritmien toiminta voidaan verifioida. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Hanke tullaan jakamaan kehittämisosioon (max. tuki 80 %) ja investointiosioon (max. tuki 70 %), koska hankkeessa on sen toimintaa tukevia kone- ja laitehankintoja.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 62/85, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. PK-yritysten tekoölyvalmiuksien edistäminen on ehdottoman tärkeä tavoite alueen kilpailukyvyn kannalta. Hanke on erittäin ajankohtainen ja sille on selkeä tarve yrityksissä. Hanke tukee vahvasti erityistavoitteen 12.1. (PK-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

12.2. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta

310997, Topologiamittaamisella tuottavuutta metalliteollisuuden pk-yrityksille (ToTu) (hakijana Turun ammattikorkeakoulu Oy)

Hankkeen kuvaus: ToTu-hanke vastaa alueen strategiaan kehitystarpeisiin ja kasvattaa valmistavan teollisuuden pk-yritysten osaamista sekä kykyä reagoida nopeasti alueellisiin ja kansainvälisiin haasteisiin. Hanke tarjoaa käytännönläheisiä työkaluja ja uutta osaamista erityisesti valmistavan teollisuuden digitaalisen siirtymän ja vihreän kasvun vauhdittamiseen. Hanke mahdollistaa suunnitteluprosessien ja tuotannon optimoinnin ja edesauttaa materiaalihukkien minimointia ja materiaalisäästöjä tukien näin rajallisten resurssien kestävää käyttöä. Hankkeen käytännön tuloksena alueelle saadaan uusinta valmistus- ja mittaustekniikan osaamista sekä moderni laitteisto tarkkaan topologiamittamiseen alueen pk-teollisuuden käyttöön. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Hanke tullaan jakamaan kehittämisosioon (max. tuki 80 %) ja investointiosioon (max. tuki 70 %), koska hankkeessa on sen toimintaa tukevia kone- ja laitehankintoja.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 56/75, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Hankkeessa on jo valmiiksi kartoitettu rajapinta yrityskenttään. Hanke vauhdittaa uuden teknologian ja konekannan käyttöönottoa yrityksissä. Toimenpiteet on hyvin jaksotettu ja selkeästi esitetty. Hanke kohdentuu erinomaisesti selviytymissuunnitelmaan teollisuuden modernisaation osalta. Hanke tukee hyvin erityistavoitteen 12.2. (Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

310851, VarsiFood - Varsinais-Suomen ruokaketjusta älykkäitä ja ilmastoviisaita tulevaisuuden ruokaratkaisuja (hakijana Turun yliopisto, osatoteuttajana Yrityssalo Oy)

Hankkeen kuvaus: Hanke edistää maakunnan innovatiivisen ruokaketjun erityisosaamisalueiden kehitystä ja alueen ruokaketjun profiloitumista. Hankkeessa keskitytään kestävä kehityksen innovaatioaihioiden tunnistamiseen ja edelleen kehittämiseen niin tutkimus- kuin yrityskenttänsäkin. Hankkeessa pilotoidaan toimintamalli, jossa ruokaketjun tutkijoita, opiskelijoita ja yritysryhmiä tuetaan uusien innovaatioiden kehityksen alkumetreillä. Lisäksi hankkeen avulla kootaan yhteen alueen ruokaketjun yrityksille suunnatut testausalustat ja pilotoidaan niiden tiedontuottoa. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 58/75, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Ajankohtaisessa ja konkreettisessa hankkeessa tunnistetaan kestävä kehityksen innovaatioita ja niiden konseptointia tehdään yrityksille helposti käyttöön otettavaan muotoon. Tälle toiminnalle on tarvetta. Varsinaissuomalainen ruokaketju

hyötty hankkeesta, ja synergiaetujen mahdollisuus Maaseutuohjelmasta rahoitettujen hankkeiden kanssa on selkeästi olemassa. Hanke tukee vahvasti erityistavoitteen 12.2. (Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö on käsitellyt hankkeet 22.10.2021.

Koordinoiva Uudenmaan liitto vastaa tuen myöntämisestä hankkeille ja tekee rahoituspäätökset EURA2014-järjestelmässä. Vasta nämä päätökset ovat valituskelpoisia.

Koordinoiva liitto voi tarvittaessa, neuvoteltuaan hakijan kanssa, tehdä pieniä teknisiä muutoksia hankesuunnitelmaan ja niillä voi olla vaikutuksia myönnettävän tuen määrään. Myönnetty enimmäistukimäärä ei voi kuitenkaan ylittyä. Lisäksi myönnetty tuki ei voi ylittää 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Valmistelija TN VR/kk

Ehdotus Hankerahoitusjaosto päättää esittää maakuntahallitukselle, että Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehyksestä (sis. vuoden 2020 kehyksestä sitomattomat EAKR-varat) ja REACT EU-lisärahoituksesta.

Yrityssalo Oy:lle myönnetään hankkeelle ”Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023” (311024) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (399 310 euroa), kuitenkin enintään 319 448 euroa. (Normaali EAKR-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”Pix4Business - kuvadatasta voimaa liiketoimintaan” (310948) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (341 225), kuitenkin enintään 272 980 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”Green 3D-printing for Dental Appliances” (311036) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (218 780), kuitenkin enintään 175 024 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (55 000), kuitenkin enintään 38 500 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle myönnetään hankkeelle ”TEHOTeko - Teollisuus Hyödyntämään Ohjelmistoissa Tekoälyä” (311040) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (344 834), kuitenkin enintään 275 867 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (91 000), kuitenkin enintään 63 700 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle myönnetään hankkeelle ”Topologiamittaamisella tuottavuutta metalliteollisuuden pk-yrityksille (ToTu)” (310997) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (201 839), kuitenkin enintään 161 471 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (161 200), kuitenkin enintään 112 840 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”VarsiFood - Varsinais-Suomen ruokaketjusta älykkäitä ja ilmastoviisaita tulevaisuuden ruokaratkaisuja” (310851) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (309 517), kuitenkin enintään 247 613 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Maakuntahallitus 22.11.2021

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehuksesta (sis. vuoden 2020 kehuksesta sitomattomat EAKR-varat) ja REACT EU-lisärahoituksesta.

Yrityssalo Oy:lle myönnetään hankkeelle ”Lounapuisto kiertotalouspuisto 2021-2023” (311024) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (399 310 euroa), kuitenkin enintään 319 448 euroa. (Normaali EAKR-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”Pix4Business - kuvadatasta voimaa liiketoimintaan” (310948) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (341 225), kuitenkin enintään 272 980 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”Green 3D-printing for Dental Appliances” (311036) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (218 780), kuitenkin enintään 175 024 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (55 000), kuitenkin enintään 38 500 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle myönnetään hankkeelle ”TEHOTKO - Teollisuus Hyödyntämään Ohjelmistoissa Tekoälyä” (311040) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (344 834), kuitenkin enintään 275 867 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (91 000), kuitenkin enintään 63 700 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle myönnetään hankkeelle ”Topologiamittaamisella tuottavuutta metalliteollisuuden pk-yrityksille (ToTu)” (310997) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (201 839), kuitenkin enintään 161 471 euroa. Lisäksi myönnetään EAKR ja valtion rahoitusta 70 % hankkeen investointiosion hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (161 200), kuitenkin enintään 112 840 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Turun yliopistolle myönnetään hankkeelle ”VarsiFood - Varsinais-Suomen ruokaketjusta älykkäitä ja ilmastoviisaita tulevaisuuden ruokaratkaisuja” (310851) EAKR ja valtion rahoitusta 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (309 517), kuitenkin enintään 247 613 euroa. (REACT EU-rahoitus)

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Ville Roslakka p. 050 592 0404, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

23 KESTÄVÄÄ KASVUA JA TYÖTÄ 2014-2020 SUOMEN RAKENNERAHASTO-OHJELMAN HANKKEET (EAKR), KIELTEISET PÄÄTÖKSET

Hankerahoitusjaosto 8.11.2021 § 28

Asia Suomen rakennerahasto-ohjelmassa 2014–2020 on viisi toimintalinjaa, joilla tuetaan erityisesti pk-yritysten kilpailukykyä ja työllistymistä. Lämpileikkaavana teemana on vähähiilisen talouden edistäminen. Rakennerahasto-ohjelma toteuttaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita.

Etelä-Suomen maakuntien (Varsinais-Suomi ja Etelä-Karjala) EAKR-haku (Euroopan aluekehitysrahasto) toteutui ajalla 16.8.- 30.9.2021. Haun erityispainopisteinä Varsinais-Suomen alueella olivat älykkään erikoistumisen kärjet: Sininen kasvu ja teollisuuden modernisointi, Innovatiiviset ruokaketjut sekä lääke- ja bioteknologia. Tässä haussa oli mukana myös koronaelpymiseen liittyvä uusi REACT EU-toimintalinja 8 ja siihen kohdistuvat hankkeet. Näiden hankkeiden arvioinnissa lisäkritereinä oli se, miten ne tukivat maakunnan selviytymissuunnitelmaa (pisteet 1-5). Varsinais-Suomen liiton käytössä oleva myöntövaltuus on toimintalinja 2:n osalta 469 500 € ja toimintalinja 8:n osalta 1 758 686 €.

Haku oli yksivaiheinen ja päättyi 30.9.2021. Hakemukset jätettiin sähköisessä EURA2014-järjestelmässä. Yksinomaan Varsinais-Suomea koskevia hakemuksia saatiin yhteensä kahdeksan. Lisäksi ylimaakunnallisia hakemuksia, joissa Varsinais-Suomi on alueena mukana, saatiin yksi.

Toimintalinja 8 REACT-EU:n EAKR-toimenpiteet

12.1. Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

311060, Japko (Jauhepetitulosmenetelmän prosessin sekä jälkikäsitteilyn automatisointi) (hakijana Turun ammattikorkeakoulu Oy, osatoteuttajana Turun yliopisto)

Hankekuvaus: Hankkeen tavoitteena on kehittää lisäävän ja perinteisen valmistuksen prosessia, missä jauhepetimenetelmällä tulostetut metallikappaleet koneistetaan tulostuksen jälkeen, jotta saadaan tuotteeseen oikea laatutaso. Lisäksi hankkeen aikana tavoitteena on myös tutkia, miten kappaleiden suunnittelussa on otettava huomioon, että kappaleet on tarkoitettu ensin tulostaa ja tämän jälkeen vielä koneistaa. Tavoitteena on myös selvittää, voidaanko tulostettuja kappaleen muotoja käyttää hyväksi kappaleen kiinnityksessä koneistuksen aikana, jolloin voitaisiin lisätä prosessin automaatiota, sekä tehostaa valmistusta. Hankkeen toteutusaika on 1.12.2021 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 44/85, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. 3D-tulostusteknologiaa on otettu jo käyttöön monissa konepajoissa, myös Varsinais-Suomessa. Riskinä on kehittämishankkeen siirtyminen käytännössä perustutkimuksen puolelle. Hankkeen tulosten käyttökelpoisuus yrityksissä jää suurelta osin arvailujen varaan.

12.2. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta

310999, ProHealthTech - terveysteknologian tuotekehityksen ja projektijohtamisen osaamiskeskus (hakijana Turun ammattikorkeakoulu Oy, osatoteuttajina Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi – Novia, Åbo Akademi, Turun yliopisto)

Hankekuvaus: Hankkeen päätavoite on varsinaissuomalaisten pk-yritysten tuotekehityksen ja projektijohtamisen osaamisen kasvattaminen tuotekehitysprojektin elinkaaren eri vaiheissa. Täten yritysten mahdollisuudet pärjätä kovenevassa kansainvälisessä kilpailussa paranevat ja alueen kor-

keakoulujen asema kilpailukyvyyn tukijoina ja osaamisen kasvattajina konkretisoituu entisestään. Hankkeen tuloksena Turun korkeakouluilla on toimintamalli Varsinais-Suomen terveysteknologia- alan ja myös myöhemmin muiden alojen osaamiskeskukseksi, jonka kautta yritysten tuotekehitys ja projektijohtaminen tehostuu ja uudet osaajat ovat valmiimpia tuottamaan innovaatioita. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 40/75, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Kohtalaisen kalliista kehittämishankkeesta jää varsinainen konkreettisuus melko vähäiseksi. Suunnitelma on hyvin laaja ja pyrkii vastaamaan liian moneen tavoitteeseen. Tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet eivät kohtaa. Tulokset jäävät liian pieniksi. Hanke kaipaa enemmän fokusointia.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö on käsitellyt hankkeet 22.10.2021.

Hankkeita on arvioitu suhteessa ohjelmassa määriteltyihin yleisiin ja erityisiin valintaperusteisiin. Hankkeita on arvioitu myös maakuntastrategian tavoitteiden edistämisen kannalta. Hankkeet on priorisoitu suhteessa käytettävissä olevaan myöntövaltuuteen, jolloin näitä hankkeita ei esitetä rahoitettaviksi.

Valmistelija TN VR/kk

Ehdotus Hankerahoitusjaosto päättää esittää maakuntahallitukselle, ettei seuraaville hankkeille myönnetä rahoitusta Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehuksesta:

Turun ammattikorkeakoulu Oy: 311060, Japko (Jauhepetitulosmenetelmän prosessin sekä jälkikäsitteilyn automatisointi)

Turun ammattikorkeakoulu Oy: 310999, ProHealthTech - terveysteknologian tuotekehityksen ja projektijohtamisen osaamiskeskus

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Maakuntahallitus 22.11.2021

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, ettei seuraaville hankkeille myönnetä rahoitusta Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehuksesta:

Turun ammattikorkeakoulu Oy: 311060, Japko (Jauhepetitulosmenetelmän prosessin sekä jälkikäsitteilyn automatisointi)

Turun ammattikorkeakoulu Oy: 310999, ProHealthTech - terveysteknologian tuotekehityksen ja projektijohtamisen osaamiskeskus

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Ville Roslakka p. 050 592 0404, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

24 KESTÄVÄÄ KASVUA JA TYÖTÄ 2014-2020 SUOMEN RAKENNERAHASTO-OHJELMAN
YLIMAAKUNNALLINEN HANKE (EAKR), MYÖNTEINEN PÄÄTÖS

Hankerahoitusjaosto 8.11.2021 § 29

Asia Suomen rakennerahasto-ohjelmassa 2014–2020 on viisi toimintalinjaa, joilla tuetaan erityisesti pk-yritysten kilpailukykyä ja työllistymistä. Lämpileikkaavana teemana on vähähiilisen talouden edistäminen. Rakennerahasto-ohjelma toteuttaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita.

Etelä-Suomen maakuntien (Varsinais-Suomi ja Etelä-Karjala) EAKR-haku (Euroopan aluekehitysrahasto) toteutui ajalla 16.8.- 30.9.2021. Haun erityispainopisteinä Varsinais-Suomen alueella olivat älykkään erikoistumisen kärjet: Sininen kasvu ja teollisuuden modernisointi, Innovatiiviset ruokaketjut sekä lääke- ja bioteknologia. Tässä haussa oli mukana myös koronaalpymiseen liittyvä uusi REACT EU-toimintalinja 8 ja siihen kohdistuvat hankkeet. Näiden hankkeiden arvioinnissa lisäkritereinä oli se, miten ne tukivat maakunnan selviytymissuunnitelmaa (pisteet 1-5). Varsinais-Suomen liiton käytössä oleva myöntövaltuus on toimintalinja 2:n osalta 469 500 € ja toimintalinja 8:n osalta 1 758 686 €.

Haku oli yksivaiheinen ja päättyi 30.9.2021. Hakemukset jätettiin sähköisessä EURA2014-järjestelmässä. Yksinomaan Varsinais-Suomea koskevia hakemuksia saatiin yhteensä kahdeksan. Lisäksi ylimaakunnallisia hakemuksia, joissa Varsinais-Suomi on alueena mukana, saatiin yksi.

Toimintalinja 8 REACT-EU:n EAKR-toimenpiteet

12.1. Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

310947, Mittarit vihreän digitalisaation julkisiin ICT-hankintoihin MitViDi (hakijana Turun yliopisto, osatoteuttajina Turun ammattikorkeakoulu Oy, Turku Science Park Oy, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT)

Hankkeen kuvaus: Julkisissa ICT-hankinnoissa ympäristövaikutusten huomiointi on haastavaa, sillä ICT-alan yksittäisten hankintojen ilmasto- ja ympäristönäkökulmat huomioon ottavia, helppokäyttöisiä mittareita ja työkaluja ei tällä hetkellä ole. Tämä hankaloittaa suoraan yritysten vihreää innovaatiotoimintaa, kun kestävä kehitys tukevia ICT-alan innovaatioita ei voida hankinnoissa huomioida. MitViDi-hanke kehittääkin olemassa olevien viitekehysten pohjalta helppokäyttöisen arviointikehikon julkisten ICT-hankintojen tueksi ja rakentaa alueellisen triple-helix verkoston, jonka tavoitteena on Green ICT -alan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan systemaattinen kehittäminen Varsinais-Suomessa sekä edelleen verkostoituminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2022 – 31.8.2023.

Perustelut päätösesitykselle: Ratkaisu perustuu Varsinais-Suomen liiton arvioinnissa saatuun pistemäärään 67/85, asiantuntija-arvioihin ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä käytyyn arviointi- ja hankepriorisointikeskusteluun 22.10.2021. Hankkeen toimenpiteet selvittävät konkreettisesti mittaus- ja seurantatapoja, tarjoavat käytännön ratkaisuja sekä hankintoja tekeville organisaatioille että yrityksille. Myös Etelä-Karjalan liitto esittää ylimaakunnallisen hankkeen rahoittamista. Hanke tukee vahvasti erityistavoitteen 12.1. (Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta) erityisiä valintaperusteita.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö on käsitellyt hankkeen 22.10.2021.

Koordinoiva Uudenmaan liitto vastaa tuen myöntämisestä hankkeille ja tekee rahoituspäätökset EURA2014-järjestelmässä. Vasta nämä päätökset ovat valituskelpoisia.

Koordinoiva liitto voi tarvittaessa, neuvoteltuaan hakijan kanssa, tehdä pieniä teknisiä muutoksia hankesuunnitelmaan ja niillä voi olla vaikutuksia myönnettävän tuen määrään. Myönnetty enimmäistukimäärä ei voi kuitenkaan ylittyä. Lisäksi myönnetty tuki ei voi ylittää 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Valmistelija TN/VR/kk

Ehdotus Hankerahoitusjaosto päättää esittää maakuntahallitukselle, että Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehyksestä (sis. vuoden 2020 kehyksestä sitomattomat EAKR-varat) ja REACT EU-lisärahoituksesta.

Turun yliopistolle varataan hankkeelle ”Mittarit vihreän digitalisaation julkisiin ICT-hankintoihin MitViDi” (310947) EAKR ja valtion rahoitusta 321 128 euroa hankkeen toteuttajien Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Turku Science Park Oy, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin (kuitenkin enintään 80 % kokonaiskustannuksista).

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Maakuntahallitus 22.11.2021

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että Varsinais-Suomen liiton vuoden 2021 indikatiivisesta EAKR-kehyksestä (sis. vuoden 2020 kehyksestä sitomattomat EAKR-varat) ja REACT EU-lisärahoituksesta.

Turun yliopistolle varataan hankkeelle ”Mittarit vihreän digitalisaation julkisiin ICT-hankintoihin MitViDi” (310947) EAKR ja valtion rahoitusta 321 128 euroa hankkeen toteuttajien Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu Oy, Turku Science Park Oy, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin (kuitenkin enintään 80 % kokonaiskustannuksista)

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Ville Roslakka p. 050 592 0404, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

25 AKKE-RAHOITUS, NAANTALIN JALOSTUSTOIMINTOJEN LAKKAUTTAMISESTA AIHEUTUVA
RAKENNEMUUTOS

Hankerahoitusjaosto 8.11.2021 § 30

Asia Työ- ja elinkeinoministeriö on 28.4.2021 osoittanut Varsinais-Suomen liitolle 200 000 euroa alueiden kestäväen kasvun ja elinvoiman tukeminen määrärahaa äkillisen rakennemuutostilanteen hoitamiseen. Varsinais-Suomen liiton tulee kohdentaa määräraha Neste Oyj:n Naantalin jalostustoimintojen lakkauttamisesta aiheutuvan rakennemuutostilanteen hoitamiseen. Lisäksi TEM osoitti Varsinais-Suomen ELYlle kansallista yritystukivaltuutta 400 000 euroa.

Jalostamoalueen kehittämiseksi on perustettu kesäkuussa 2021 kehitysyritys Green Industry Park Oy. Uuden osakeyhtiömuotoisen kehitysyrityksen tarkoituksena on selvittää alueen mahdollisuuksia uudelle bio- ja kiertotalouden mukaiselle liiketoiminnalle, sekä kehittää aluetta elinkeinoministeri Mika Lintilän asettaman selvityshenkilön Panu Routilan selvitystyön pohjalta bio- ja kiertotalouden teollisuuden keskittymäksi ja houkuttaa alueelle pk-yritysten ja teollisuusyritysten investointeja.

Green Industry Park kehitysyrityksen keskeiset toiminnan painopisteet ovat:

1. Bio- ja kiertotalouden yritysekosysteemin, sekä potentiaalisten investointihankkeiden tunnistaminen ja neuvottelut sijoittautumisesta Green Industry Park alueelle.
2. Teollisuusalueen maankäytön ja infrastruktuurin asiantuntijaselvitykset ja ehdotukset toimenpiteisiin, mahdollistamaan uutta teollista bio- ja kiertotaloustoimintaa.
3. Green Industry Parkin brändi-, sekä viestintä ja markkinointityö, tukemaan alueen tunnettuutta ja investointien houkuttelua.
4. Vuonna 2023 toimintansa aloittavan uuden Green Industry Park infrayrityksen toimintakonseptin valmistelu ja valmiudet yrityksen perustamiseen
5. Sidosryhmätyö, sisältäen sekä innovaatio & korkeakouluysteistyötä

Hanke on osa laajempaa Green Industry Park kokonaisuutta, jossa rakennetaan uutta kansainvälistä bio- ja kiertotalouden mukaista teollisuustoimintaa Turun seudulle, osittain hyödyntäen Nesteen öljyjalostamon vanhaa teollisuusaluetta. Varsinais-Suomen liitolta haettavan hankkeen toiminta kohdentuu kehitysyrityksen toiminnan painopisteisiin yksi ja kaksi. Toiminnan painopisteiden 3, 4 ja 5 edistämiseksi ja asiantuntijuuden lisäämiseksi haetaan rahoitusta Varsinais-Suomen ELY-keskukselta.

Hankkeen kuvaus:

Toimenpiteet kohdistuvat Green Industry Parkin toiminnan painopisteisiin 1 ja 2. Painopisteessä yksi toimenpiteinä ovat sijoittautumisneuvottelut alueelle sijoittautumisesta kiinnostuneiden yritysten kanssa, yritysekosysteemin rakentaminen sekä kiertotalouden mukaisen toimintamallin rakentaminen.

Painopisteessä kaksi avaintoimijaa kootaan yhteen Task Force ryhmään, jonka tavoite on yhteistyössä ratkoa maankäyttökysymykset. Ryhmä kokoontuu lokakuusta 2021 lähtien 3 viikon välein edistääkseen Green Industry Parkin maankäyttöasiat. Tavoitteena on päästä sopimukseen valikoidun teollisuusalueen osien käytöstä uuden bio- ja kiertotalousekosysteemin rakentamiseksi alueelle, sekä sujuvan lupamenettelyn valmistelu, joka mahdollistaa investointien toteutumista Green Industry Parkiin.

Perustelut päätösesitykselle:

Hanke tukee Neste Oyj:n Naantalin jalostustoimintojen lakkauttamisesta aiheutuvan rakennemuutostilanteen hoitamista.

Hankkeen toteutusaika on 1.10.2021-30.6.2023.

Hanke on käsitelty maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 5.11.2021.

Valmistelija TN/PP/kk

Ehdotus Hankerahoitusjaosto päättää esittää maakuntahallitukselle, että

Green Industry Park OY:lle myönnetään hankkeeseen ”Green Industry Parkin kehityshanke” (A66/2021) alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -rahoitusta äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen 73,4 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (272 468 euroa), kuitenkin enintään 200 000 euroa.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Maakuntahallitus 22.11.2021

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että

Green Industry Park OY:lle myönnetään hankkeeseen ”Green Industry Parkin kehityshanke” (A66/2021) alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -rahoitusta äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen 73,4 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista (272 468 euroa), kuitenkin enintään 200 000 euroa.

Maakuntahallitus päättää, että asian kiireellisyyden takia pöytäkirja tarkastetaan tämän asiakohdan osalta kokouksessa.

Päätös

Lisätietoja Elinkeinopäällikkö Petteri Partanen, p 040 7760 630, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

26 6AIKA: CITYLOGISTIIKAN UUDET RATKAISUT -HANKKEEN PÄÄTTÄMINEN

Asia Valonia toteutti 8/2018–12/2020 välisenä aikana 6Aika: Citylogistiikan uudet ratkaisut-hankkeen 6Aika-ohjelman tuella. 6Aika on osa Suomen rakennerahasto-ohjelman Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 toteutusta. Hankkeen pääpartnerina toimi Turun kaupunki ja osatoteuttajia olivat Valonian lisäksi Forum Virium Helsinki, Tampereen AMK ja Turun AMK. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 1 337 065 euroa, josta Valonian osuus oli yhteensä 93 683 euroa. Tuen määrä hankkeessa oli 66.77 %.

Hankkeen tavoitteena oli kaupunkien keskusta-alueiden jakeluliikenteen kehittäminen uudenlaisten jakeluratkaisuiden ja palvelukonseptien avulla. Hankkeessa pilotoitiin kevyitä jakeluratkaisuja, autonomisesti liikkuvaa kalustoa sekä lähijakeluratkaisuja tiiviissä yhteistyössä yritysten kanssa. Konkreettisten kokeilujen avulla etsittiin ratkaisuja yritysten haasteisiin kaupunkilogistiikassa. Turussa hankkeen näkyvimpiä kokeiluja on ollut Puutorille pystytetty CityHUB-lähijakeluasema.

Valoniolla oli hankkeessa vahvasti viestintään, kokeilujen tulosten soveltamiseen ja levittämiseen sekä yhteistyön edistämiseen painottunut rooli. Valonia oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa sekä työpajoja, materiaaleja, kyselyjä että viestintäkampanjoita. Hankkeessa tehtyjä konkreettisia kokeiluja on mallinnettu havainnollisiksi infograafeiksi. Valonia on hankkeen aikana ideoinut, pohtinut ja viestinyt myös konseptien soveltamismahdollisuuksista pienemmissä asutuskeskuksissa ja haja-asutusalueella. Syyskuussa Valoniassa on alkanut hankkeen tuloksia soveltava Lähijakelupisteiden esiselvitys- ja kokeiluhanke 2021–2022 Naantalissa -hanke, mikä on saanut rahoitusta Euroopan Unionin Maaseuturahastosta osana kansallista Leader-ohjelmaa (Varsin Hyvä ry.).

Hankkeessa tuotetut animaatiot, yrityshaastatteluvideot sekä kokeilujen oppeja kokoava verkkomateriaali on koottu Valonian sivuille ja materiaalia löytyy myös Varsinais-Suomen liiton Liikenteen ja liikkumisen kumppanuussivuilta.

Viimeisen maksatuserän jälkeen kustannuspaikalle on jäänyt ylijäämää 1178,08 euroa. Ylijäämä koostuu koronapandemian aikana käyttämättä jääneistä, Flat Rate 24% -osuuteen kuuluneista, matka- ja tapahtumakuluista.

Valmistelija HS/RL/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi 6Aika: Citylogistiikan uudet ratkaisut-hankkeen päättämisen.

Lisäksi maakuntahallitus päättää, että Citylogistiikka-hankkeen kustannuspaikalle (6017) jäänyt ylijäämä siirretään Valonian kustannuspaikalle 6010.

Päätös

Lisätietoja Suunnittelujohtaja Heikki Saarento p. 040 7203 056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

27 CIRCULAR TURKU -HANKKEEN KÄYNNISTÄMINEN

Asia Valonia/Varsinais-Suomen liitto on mukana Circular Turku -hankkeessa, jonka rahoittajana toimii Sitra. Hankkeen pääpartnerina toimii Turun kaupunki, paikallisina partnereina mukana ovat Valonia ja Tulevaisuuden tutkimuskeskus ja kansainvälisenä kumppanina on ICLEI (Local Governments for Sustainability) -verkosto.

Hanke on jatkoa Circular Turku 1 ja 2-vaiheille, joissa luotiin Circular Turku -resurssiviisauden tiekartta vauhdittamaan koko seudun siirtymää kohti kiertotaloutta. Tiekartta valmisteltiin yhteistyössä Turun kaupungin, Turun Yliopiston, Turun ammattikorkeakoulun, Turku Science Park Oy:n, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Varsinais-Suomen Liiton, Valonian, Sitran sekä ICLEI:n kanssa. Painopistealueiden valintaan ja muutostavoitteiden määrittelyyn osallistui noin 200 asiantuntijaa julkisesta hallinnosta, yrityksistä sekä koulutuksen ja tutkimuksen puolelta. Kolmannessa vaiheessa tiekartasta tehdään kansainvälisesti skaalattava malli ICLEI-verkostoa hyödyntäen. Turun seutu toimii esimerkkinä kaupungeille ja seuduille, jotka haluavat käynnistää kiertotaloustyönsä ja tehdä tavoitteellisempaa ilmastopolitiikkaa. Tiekarttatyö pohjautuu Sitran julkaisemaan Suomen kiertotalouden tiekartta 2.0:aan sekä Varsinais-Suomen alueelliseen kiertotalouden tiekarttaan.

Tiekartassa on viisi painopistealuetta: energijärjestelmä, ruoka, vesi, liikenne ja rakentaminen, sekä näille määritetyt muutostavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2029 mennessä. Kolmannen vaiheen tavoitteena on varmistaa, että tiekartassa määritellyt toimenpiteet viedään onnistuneesti eteenpäin ja mahdollistetaan pitkän aikavälin muutosta yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Hankkeessa vauhditetaan tavoitteiden ja toimenpiteiden jalkauttamista käytäntöön resurssiviisautavoitteiden 2040 saavuttamiseksi. Hankkeessa vahvistetaan kiertotalouden yhteyttä Turun biodiversiteettistrategiaan, tunnistetaan yhteiset tavoitteet ja resurssit näiden välillä sekä edistetään luontopohjaisten ratkaisujen hyödyntämistä. Hankkeessa varmistetaan, että siirtymä kiertotalouteen on reilu ja inklusiivinen ja Turun kiertotaloustyössä vahvistetaan asukkaiden osallisuutta. Tavoitteena on myös jakaa Turun seudun kiertotaloustyön oppeja kaupunkien välisen kumppanuuden ja vertaisoppimisen kautta sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Maakuntastrategian hengessä hanke vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä ajankohtaisten haasteiden ratkaisemiseksi. Hanke tukee Varsinais-Suomen maakuntastrategian toimenpiteitä TP V1: Luodaan toimintamalleja, joilla on mahdollista näyttää kuluttajavalintojen ja käyttäytymisen voima muuttaa elinympäristöämme, TP V3: Lisätään innovatiivisuutta ja yhteisvastuullisuutta maankäytön suunnitteluun mahdollistamalla varhainen vuorovaikutus asukkaiden ja elinkeinoelämän näkökulmasta vetovoimaisen ympäristön rakentamiseksi, TP Y1: Otetaan käyttöön eri toimialoilla uusia innostavia yhteistyö- ja vuorovaikutusmenetelmiä sekä kokeiluhankkeita, joiden avulla ylitetään maakunnan yleistä kehitystä rajoittavia omien sektoreiden edunvalvontarajoja, TP R1: Tuetaan materiaali-, energia-, ravinne-, ja resurssitehokkaita sekä vähähiilisiä ratkaisuja, ja luodaan edellytyksiä uusiin avauksiin ja olemassa olevien alojen vahvistumiseen.

Päätoteuttajana on Turun kaupunki. Hankkeen kesto on 1.8.2021–31.8.2022. Kokonaisbudjetti on 216 398 euroa, josta Valonian osuus on 16 000 euroa. Valonian omarahoitusosuus hankkeelle on 3000 euroa, joka koostuu Valonian asiantuntijoiden työpanoksesta.

Valmistelija HS/RL/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Circular Turku 3 -hankkeen
2. siirtää hankkeen kustannuspaikalle omarahoitusosuuden

3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja Heikki Saarento, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset

Päätös

Lisätietoja Toimialapäällikkö Riikka Leskinen puh. 044 907 5995, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

28 LAUSUNTO SUOMEN KANSALLISEN BIOTALOUSSTRATEGIAN PÄIVITYKSESTÄ

Asia Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä 29.11.2021 mennessä.

Suomen ensimmäinen kansallinen biotalousstrategia hyväksyttiin toukokuussa 2014 ja se vastasi pitkälti EU:n vuonna 2012 julkaistua biotalousstrategian linjauksia. Tämän nyt laaditun päivityksen pohjana ovat EU:n vuonna 2018 päivitetty biotalousstrategia sekä syksyllä 2019 hyväksytyt Suomen valmistelemat biotalouspäätelmät. Biotalousstrategialla on rajapintaa eri strategioiden ja ohjelmien kanssa, joilla linjataan muun muassa metsävarojen käyttöä, luonnon monimuotoisuuden turvaamista, ilmasto- ja energia- sekä teollisuuspolitiikkaa. Aiempaan strategiaan nähden, erityisesti kiertotalouden, ilmastonmuutoksen, luonnon monimuotoisuuden sekä kestävä kehityksen muodostamat reunaehdot ja mahdollisuudet ovat nousseet aiempaa vahvemmin esiin. Strategiasa on tunnistettu, että bioressurssien ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys sekä luonnon monimuotoisuus ovat biotalousstrategian välttämätön ja kiistaton lähtökohta. Pyrkimyksenä on viedä Suomea kokonaiskestävästi kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisella tavalla.

Biotalousdella tarkoitetaan taloutta, joka käyttää uusiutuvia biologisia luonnonvaroja resurssiviisaasti ravinnon, energian, tuotteiden ja palveluiden tuottamiseen. Tärkeimpiä Suomen luonnonvaroja ovat metsien, peltojen, maaperän, vesistöjen ja meren biomassa sekä makea vesi. Myös ekosysteemipalvelut ovat osa biotaloutta. Näitä varoja hyödynnetään raaka-aineina ja jalosteina ja niihin pohjautuvien teknologioiden, sovellusten sekä palveluiden tuotannon ja kehittämisen kautta.

Strategian tavoitteena on tarkastella biotalouden arvonlisän kasvattamisen mahdollisuutta kattavasti ja kokonaisvaltaisesti. Arvonlisän kasvua tavoitellaan siten, että sosiaalinen ja taloudellisen oikeudenmukaisuus ja maapallon kantokyky otetaan huomioon. Arvonlisän kasvattamiseksi muun muassa laaditaan ja toteutetaan biotaloudenvihreän siirtymän TKI-ohjelma, edistetään uusien, innovatiivisten biotuotteiden pilotointi- ja demonstraatiolaitosten sekä laatuaan ensimmäisten teollisen mittakaavan laitosten sijoittumista Suomeen. Lisäksi alueita kannustetaan laatimaan biotalouden toimintasuunnitelmat.

Vuonna 2019 biotalouden luoma arvonlisä oli 27 miljardia vuodessa vastaten 13 % kansantaloudessa syntyvästä arvonlisästä. Päivitystyössä on tunnistettu mahdollisuudet kaksinkertaistaa arvonlisä vuoteen 2035 mennessä kokonaiskestävyys huomioiden. Erityisinä kehittyneinä ja muuttuneina painopisteinä on tunnistettu puun jalostusasteen nostaminen, ruokajärjestelmän muutosten, kemianteollisuuden ja puurakentamisen kasvuodotusten sekä matkailun ja luontopohjaisten terveys- ja hyvinvointipalveluiden lisääminen.

Päivitetyn strategian tavoitteena on laatia vuoteen 2035 ulottuva biotalousstrategia ja sen visiona on ”Kestävästi kohti korkeampaa arvonlisää”. Aiempaan strategiaan verrattuna tavoitteena ei ole niinkään biotalouden tuotannon määrän lisääminen vaan korkeamman arvonlisän kasvattaminen biotalouden kaikilla eri sektoreilla.

Esitetyt toimenpiteet jakautuvat neljän otsikon sekä sektorikohtaisten arvonlisän kasvattamisen teemojen alle:

1. **Korkeampaa arvonlisää biotaloudesta**, eli lisätään taloudellista kasvua ja työpaikkoja tuottamalla mahdollisimman korkean lisäarvon tuotteita, lisätään materiaalien resurssiviisasta käyttöä, kierrätystä ja hyödynnetään sivuvirtoja. Korostetaan tulevaisuudessa enemmän arvonlisää tuottavia investointeja ja tuotantoa. Biojalostamoissa selluloosaa voidaan jalostaa edelleen uusiksi tuotteiksi.

Toimenpiteinä: TKI-ohjelman laadinta; pilotointi- ja demonstraatiolaitosten sekä teollisen mitta-kaavan laitosten edistäminen; ilmastomuutoksen hillinnän, sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen keinojen tunnistaminen; sekä alueellisten biotalouden toimeenpanosuunnitelmien laatiminen

2. **Vahva osaamis- ja teknologiaperusta**, eli hyödynnetään tutkimuksen luomaa osaamista ja osaajia, jotka tuovat uutta tietoa tuotannon, korjuun, käytön sekä näiden tarvitsemien prosessien, teknologioiden ja järjestelmien kehittämiseen. Ymmärretään biologiset ja ekologiset prosessit, joka mahdollistaa kestäväen biotalouden toiminnan. Tutkimus mahdollistaa sosiaalisten, kestävyden ja yhteiskunnan vaatimusten tunnistamisen ja yhteensovittamisen. Teknologian kehittämisessä on tunnistettu prosessien ja raaka-aineiden käytön tehokkuuden kehittäminen, vienti- ja liiketoimintamahdollisuuksien lisääminen sekä liiketoimintojen skaalaamisen tärkeys; digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen; sekä koulutuksen ja osaamisen monipuolinen vahvistaminen.

Toimenpiteinä: kannustetaan biotalouteen liittyvän tieteellisen tutkimuksen lisäämistä ja vaikuttavuutta; soveltavan tutkimuksen lisäämistä; kansainvälisten verkostojen hyödyntäminen EU:n tutkimus- ja innovaatorahoituksessa; verkostojen ja kumppanuusmallien kehittäminen; digitalisaation ja datan rooli arvonnissä; sekä biotalousalan kiinnostavuuden ja jatkuvan oppimisen vahvistaminen.

3. **Kilpailukykyinen toimintaympäristö**, luodaan ennakoitava ja investointeihin kannustava sää-dös- ja politiikkaympäristö, tunnistetaan muuttuva toimintaympäristö raaka-aineiden käytettävyyden osalta sekä EU-sääntelyn vaikutukset. Turvataan korkean arvonnissän investointikohteet; sujuvoitetaan luvitusprosesseja; edistetään julkisia rahoitusinstrumentteja; lisääen kestäväen ja tulospusteisen rahoituksen vaikuttavuutta; sekä kannustetaan rajat ylittäväen yhteistyöhön.

Toimenpiteinä: ekosysteemipalveluiden kaupalliset yrittäjyyden piirteet ja insentiivit;

4. **Bioresurssien ja muiden ekosysteemien käytettävyyys ja kestävyys**, eli bioresurssien saataavuuden turvaaminen muuttuvassa ilmastossa. Kannattavuuden, ekologisen kestävyden ja sosiaalisen oikeuden mukaisuuden turvaaminen, biomassavarantojen resurssitehokas hyödyntäminen, tuotteiden arvonnissän kasvattaminen, sekä aineettomien ja aineellisten palveluiden tuottaminen.

Toimenpiteinä: tiedon lisääminen biomassojen ja sivuvirtojen kysynnästä, saatavuudesta ja kilpailutilanteesta; digitaalisten alustojen kehittäminen; ekosysteemipalveluiden elinkeinojen arvonnissän ja tarjonnan vahvistaminen tukemaan luonnontuotealaa.

5. **Metsäsektori**, puupohjaiset tuotteet mm. muovin korvaajana, metsien monikäytön ja palveluiden kehittäminen, korkeamman lisäarvotuotteiden kotimaisen tuotannon valmistuksen turvaaminen, metsien kestävä hoito ja käyttö, hiilensidonnan ja hiilivarastoinnin tunnistaminen sekä kemi-analan osaamisen hyödyntäminen

Toimenpiteinä: uusien biotuotteiden ekosysteemien kehittäminen; biopohjaisten pakkausten arvonnissän; digitalisaation hyödyt resurssi- ja kustannustehokkuudessa; puutuoteominaisuuden ja -rakentamisen edistäminen, puun tuoteominaisuuksien ja käytön laajentaminen; sekä puutuotteiden viennin edistäminen.

6. **Elintarvikesektori**, monipuolisten ja korkealaatuisten elintarvikkeiden viennin edistäminen, viljelytekniikoiden kehittäminen, omavaraisuuden lisääminen, ravinteiden kierron tehostaminen sekä digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen

Toimenpiteinä: kestävä ja kannattava ala kuluttajalähtöisesti; sekä geenitekniikoiden monipuolimpi hyödyntäminen ja mahdollisuudet jalostusprosessien tehostamiseen.

7. **Energiasektori**, biomassasta tuotettu energia tärkeä uusiutuvan energian lähde, mutta massojen hyödyntäminen arvonnissätuotteina voi aiheuttaa muutoksia erityisesti sivuvirtojen käytettävyyteen, bioenergia käytölle lisäystarvetta lähitulevaisuudessa.

Toimenpiteinä: nostetaan raaka-aineiden ja tuotannon tehokkuutta; tuetaan sähköpolttoaineiden kehitystä ja tuotantoa

8. **Vesi ja vesibiomassa:** vahvuutena monipuolinen vesi- ja meriympäristö, runsaat kalavarat, suuret makea- ja pohjavesivarannot sekä toimiva vesihuolto. Huomattava kasvupotentiaali vesihuollon liiketoimintojen kehittämisessä, digitalisaatio-, teknologia ja osaamisviennissä sekä kala-, vesibiotuotteiden sekä sivuvirtojen hyödyntämisessä

Toimenpiteinä: turvataan toimiva vesihuolto, vienti- ja kasvupotentiaali vesisektorin toimijoiden kesken; sekä moninkertaistetaan vesibiomassojen jalostusarvo

9. **Biotalouspalvelut:** tunnistettu palvelutuotanto liittyen bioresurssien kasvattamiseen, korjuuseen ja kuljetukseen sekä teknisten palveluiden ja konsultoinnin aloilla. Luonnontuoteala mahdollistaa korkean lisäarvotuotteiden lisäämisen ja viennin kasvattamisen. Luontomatkailun uudet ansaintalogiikat ja eri ekosysteemien hyödyntäminen

Toimenpiteinä: luonnontuotealan arvonlisän kasvattaminen; luontomatkailun tuotteistamisen ja markkinoinnin lisääminen

10. **Tekstiiliteollisuus:** Bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen hyödyntämisen lisääminen sekä niiden vientipotentiaalin edistäminen

Toimenpiteinä: Bio- ja jättepohjaisten tekstiilikuitujen ja materiaalien kehittämisohjelma

11. **Kemianteollisuus:** Alalla käynnissä raaka-ainemurros siirryttäessä pois fossiilisista polttoaineista, biopohjaisten kemiantuotteiden saatavuuden ja käytön lisääminen eri biosivuvirroista ja raaka-ainelähteistä

Toimenpiteinä: käynnistetään ekosysteemihaanke biopohjaisten kemikaalien ja polttoaineiden kehittämiseksi

Strategian ja sen toimenpiteiden seuranta on tarkoitus toteuttaa Luonnonvarakeskuksen ja Tilastokeskuksen synnyttämällä tilastokokonaisuudella ja mittareina ovat arvonlisä, investoinnit, tavara-vienti ja työlliset. Ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä mitataan muilla olemassa olevilla indikaattoreilla.

Biotalousstrategian päivitys on kokonaisuudessaan katsottavissa

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9a22f89a-2a35-4efe-aabe-b0babc6ac7fd>.

Valmistelija HS/AK/hm

Maakuntajohtajan ehdotus

Suomen biotalousstrategian päivitys pitää sisällään useita hyviä keskeisiä huomioita ja niihin hyvin sitoutuvia toimenpiteitä. Tärkeää on se, että strategiassa on tunnistettu biotalouden koko elinkaarren ja toimintaketjujen kestävyuden huomiointi sekä ilmastonmuutokseen liittyvien sopeutumisen ja varautumistoimien tärkeys. Myös lisäarvon kasvattamisen ymmärtäminen pelkän volyymin kasvatamisen sijaan on keskeistä. Strategiassa on tunnistettu hyvin metsäteollisuuden ja energiasektorin toimijat, mutta muut keskeiset toimintaketjut ovat osin pirstaloituneet useamman eri teemaotsikon ja toimenpiteiden alle. Kokonaisuuden hahmottamisen ja aitojen ekosysteemivaikutusten saavuttamiseksi, tulisi ainakin ruokaketjun toimenpiteitä pyrkiä hahmottamaan selkeämpänä yhtenä kokonaisuutena.

Elintarvikesektorin konkreettisena osana tulisi nykyistä paremmin huomioida luonnontuoteala ja sen kasvupotentiaali. Luonnontuoteala toimii samojen elintarvikkeisiin liittyvien reunaehtojen alaisuudessa ja merkittävin kasvupotentiaali on saatavissa hyödyntämällä nykyisten elintarvikeketjun toimijoiden osaamista, laitteistoa, infraa sekä resursseja. Luonnontuotealalla, kuten muullakin maatalouden alkutuotannon sektorilla on merkittävää työvoiman saatavuuden pulaa, joka tulisi tunnistaa nykyistä paremmin strategiassa kehitettävänä toimenpiteenä. Pelkän tutkimuksen ja osaamisen kehittäminen ei riitä alan kasvattamiseen, mikäli alkutuotannosta ei ole raaka-aineita saatavilla markkinoille. Tämän vuoksi alan kiinnostavuuden lisääminen koulutuksen lisäksi työmarkkinoilla on tärkeää.

Vesibiomassojen jalostusarvon ja volyymin kasvattamisessa tulisi tunnistaa viennin vauhdittamisen lisäksi kotimaiseen kysyntään ja kulutukseen vastaaminen. Vesiviljelyn kehittämisen yhtenä keskeisenä toimijana tulisi nähdä Metsähallitus, joka vastaa valtion vesialueiden kehittämisestä. Metsähallitus on yhdessä Uudenkaupungin ja Luonnonvarakeskuksen kanssa kehittänyt uutta lupakäytäntömallia, jolla voidaan edistää vesiviljelylaitosten investointeja. Yhtenä keskeisenä toimenpiteenä vesiviljelyn osalta tulisi olla lupakäytäntöjen selkeyttäminen, sillä tällä hetkellä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön linjaukset alan kehittämisestä ovat erittäin ristiriitaiset.

Tunnistetut toimenpiteet biotalouden mahdollisuuksista hillitä ja sopeutua ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseen ovat hyvin ohuet. Toimenpiteinä olisi tärkeää nyt mainitun selvittämisen sijaan pyrkiä luomaan ja tunnistamaan sellaisia uusia ansaintamalleja ja niihin liittyviä palvelu- ja tietotarpeita, joilla alaa olisi mahdollista edistää ja kehittää konkreettisemmin strategian tavoitekauden aikana.

Kestävä rakentaminen ja puutuotealan mahdollisuudet hiilensidontaan ja -varastointiin ovat merkittävät. Nyt toimenpiteiden kirjauksissa on liian vaatimattomasti kohdennettu puurakentamisen vauhdittamista pientalojen ja vapaa-ajan asuntojen rakentamiseen. Merkittävä kasvupotentiaali on myös kerrostalorakentamisessa sekä julkisessa rakentamisessa. Toimenpiteissä tulisi tunnistettujen suunnittelu- ja osaamishaasteiden lisäksi nähdä merkittävänä koko alan kehittämiskohteena yhdyskuntarakenteen suunnittelun mukaan otto. Tämän vuoksi tulisi toimijoihin lisätä myös kaavoituksesta ja rakentamisen luvittamisesta vastuussa olevat kunnat.

Varsinais-Suomen alue on edelläkävijä tekstiilikierrätyksen ja sen materiaalivirtojen hyödyntämisessä. On erittäin tärkeää, että teollisen kokoluokan laitokselle löytyisi investointirahoitusta. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy on käynnistänyt tekstiilikierrätyksen pilottilaitoksen ja alueellisesti tavoitteena on teollisen kokoluokan laitoksen rakentaminen, joka pystyisi hyödyntämään kansallisia ja osin pohjoismaisia materiaalivirtoja. Tämän vuoksi tulisi yhdeksi toimijaksi tekstiilialan kehittämisessä sisällyttää myös Lounais-Suomen Jätehuolto Oy, joka tekee jo tällä hetkellä kansallista yhteistyötä tekstiilikierrätyksessä.

Esitettyjen tavoitteiden seurannan ja indikaattoreiden voidaan katsoa olevan tällä hetkellä hyvin suppeita. Nykyisiä kirjauksia tarkemmin tulisi sisällyttää yleisesti hyväksytyjen ja toimivien mitta-reiden määrittäminen luonnon hyvinvointi- ja terveysvaikutusten sekä hiilensidontaan ja -varastoinnin mittaamiseen. Mikäli nämä mittarit eivät ole velvoitteena, on strategian keskeistä tavoitetta, eli kestävyyttä ja sosiaalisesti oikeuden mukaista siirtymää hyvin hankala seurata. Seurannan kehittämisen vuoksi tulisi erittäin vahvasti edistää ja avata maa- ja metsätalouden sekä muun biotalouden alan dataa riittävän yksityiskohtaisesti, jotta seuranta- ja kehittämistoimien kohdentaminen on mahdollista kohdentaa oikein.

Alueelliset biotalouden toimeenpanosuunnitelmat ovat yksi keino tunnistaa aluekohtaisia vahvuuksia. Tulee kuitenkin huomioida se, että resurssit alueellisesti ovat hyvin rajalliset. Toisaalta useissa eri alueellisissa tavoite- ja ohjelma-asiakirjoissa, kuten älykkään erikoistumisen suunnitelmat ja kiertotalouden tiekartat, on jo sektorikohtaisesti tunnistettu eri alojen alueelliset kehittämismahdolli-

suudet. Biotalouden toimiala ja sen materiaalivirrat ovat usein kansallisia, joten kansallisen ohjauksen ja seurannan indikaattoreiden tulee olla kansallisella tasolla toteutettua.

Teknisenä huomiona voidaan todeta, että toimenpiteiden toimijoina on tunnistettu toisinaan maakunnat ja toisinaan maakuntien liitot, mikäli näillä tarkoitetaan eri tahoja, tulisi niiden roolia avata nyt mainittua tarkemmin.

Päätös

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Aleksis Klap, puh. 040 721 3137, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

29 PERUSSUOMALAISTEN MAAKUNTAVALTUUSTOALOITE VARSINAISUOMALAISTEN KUNTIEN
JA VÄLIAIKAISEN VALMISTELUTOIMIEMIEN YHTEISTYÖSTÄ

Asia Perussuomalaisten maakuntavaltuustoryhmä jätti Varsinais-Suomen maakuntavaltuuston kokouksessa 25.10.2021 (§14) seuraavan aloitteen:

”Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää, että Varsinais-Suomen kunnat toimisivat aktiivisen myönteisesti luovuttaessaan henkilöstöä Vate:n (väliaikaisen valmistelutoimielimen) tehtäviin.

Peruste: että sote-alueuudistus toteutuisi maakunnan asukkaille parhaalla mahdollisella tavalla.

Turku 25.10.2021
Perussuomalaisten valtuustoryhmä”

Valmistelija JV/MRL

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen lainsäädäntö hyväksyttiin eduskunnassa kesäkuussa 2021. Lainsäädännön hyväksyminen merkitsi 21 hyvinvointialueen perustamista maahan 1.7.2021 alkaen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kuitenkin kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille vasta 1.1.2023. Hyvinvointialueiden ensimmäiset aluevaalit järjestetään sunnuntaina 23.1.2022.

Uudistuksen toimeenpanolain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (Vate) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä siihen saakka, kunnes aluevaltuusto maaliskuun alussa vuonna 2022 aloittaa. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin asetettiin 2.9.2021. Vate koostuu kahdeksan kunnan ja 5 kuntayhtymän virkamiesedustajasta ja heidän varajäsenistään. Lisäksi väliaikaiselle valmistelutoimielimelle asetettiin poliittinen seurantaryhmä.

Vaten tehtäviin kuuluu muun muassa hyvinvointialueelle siirtyvän omaisuuden ja sopimusten selvittäminen, vuosien 2021 ja 2022 talousarvio sekä aluevaalien järjestäminen. Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin voi palkata valmistelijoita määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen siten, että määräaika päättyy viimeistään 31.12.2023. Kokonaisuudessaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmisteluorganisaation henkilöstötarve on noin 75-100 henkilöä.

Väliaikainen valmistelutoimielin on aloittanut keskeisten uudistushankkeiden johtajien ja projektiväestäjien rekrytoinnit. Keskeisiin valmisteluorganisaation hankkeisiin 1) hallinto, talous ja tukipalvelut, 2) johtaminen ja osaaminen, 3) palvelujen järjestäminen, 4) yhdyspinnat, 5) ICT ja 6) pelastustoimen koordinaatio on valittu hankejohtajat. Hankkeesta riippuen niitä johdetaan noin 50 %:n työpäinoksella. Tehtävät on täytetty uudistuksessa mukana olevien toimijoiden sisäisinä rekrytointeja. Hankkeet jakautuvat edelleen 30 eri projektiin, joiden projektipäälliköiden rekrytoinnit ovat käynnissä. Hankejohtajien tehtävien määräaika kestää vuoden 2023 loppuun ja projektipäälliköiden vuoden 2022 loppuun.

Uudistuksen toimeenpano on vaativa kokonaisuus, jonka mahdollisimman sujuva toteutus on varsinaisomaisten hyvinvoinnin kannalta tärkeä. Varsinais-Suomen hyvinvointialue tulee järjestämisvastuun siirtyessä olemaan maan toiseksi suurin hyvinvointialue ja samalla Varsinais-Suomen suurin työnantaja. Hyvinvointialueella tulee työskentelemään arviolta 21 000 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastusalan ammattilaista.

Varsinais-Suomessa valmistelua haastaa nykyisen palvelujärjestelmän hajanaisuus ja valmistelun aikataulu. Maakunnassa on yhteensä 28 sote- ja pelastustoimen palvelujärjestäjää ja 41 erilaista asiakas- ja potilastietojärjestelmää. Järjestämisvastuun siirtyminen kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta jättää valmisteluun aikaa vain reilun vuoden.

Väliaikaiseen valmisteluun osallistuvat hyvinvointialueelle tehtäviään ja henkilöstöään luovuttavat Varsinais-Suomen 27 kuntaa, näiden yhteistoiminta-alueet, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, erityishuoltopiiri ja pelastuslaitos. Maakunnan liiton tehtävät eivät siirry hyvinvointialueelle, eikä liitolla ole edustajaa väliaikaisessa valmistelutoimielimessä. Maakuntahallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että kuntien taloudellisten ja henkilöstöressurssien puitteissa valmistelu tehdään hyvässä yhteistyössä, ja että valtio rahoittaa uudistuksen toimeenpanoa alueen lähtötilanne huomioiden.

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se pitää edellä esitettyä vastausta riittävänä ja että aloite on loppuun käsitelty.

Päätös

Lisätietoja   Kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laine, p. 0407213429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

30 AJANKOHTAINEN KATSAUS MAAKUNTAVALTUUSTOLLE

Asia Maakuntavaltuustossa pidetään ajankohtainen katsaus.

Valmistelija JV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että maakuntavaltuuston kokouksessa 13.12.2021 pidetään ajankohtainen katsaus.

Päätös

Lisätietoja Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen, p. 040 583 6950, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

31 MAAKUNNAN TILA SYKSY 2021 -KATSAUS

Asia Varsinais-Suomen liitossa laaditaan kaksi kertaa vuodessa katsaus maakunnan viimeaikaisesta kehityksestä. Syksyn 2021 katsauksessa tarkastellaan, miten Varsinais-Suomen työllisyystilanne on toipunut koronakriisistä ja millaisia vaikutuksia pandemialla on ollut väestökehitykseen. Lisäksi katsauksessa pureudutaan kuntatalouden tilaan ja näkymiin Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tuottamassa analyysissä tarkastellaan vesivarojen käyttökelpoisuutta vesihuollossa, vesihuoltoverkostoja ja vesihuoltolaitosten toimintaa.

Valmistelija JV/AV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että katsaus esitellään maakuntavaltuustolle.

Päätös

Lisätietoja Tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

32 MAAKUNTAVALTUUSTON KOKOUKSEN 25.10.2021 PÄÄTÖSTEN LAILLISUUSVALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asia Kuntalain 39 §:n 2. momentin mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Valmistelija PM/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus katsoo, että maakuntavaltuuston kokouksen 25.10.2021 päätökset eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa ja päätökset eivät muutoin ole lainvastaisia, jolloin niiden toimeenpanemisella ei ole estettä ja päättää panna täytäntöön maakuntavaltuuston 25.10.2021 tekemät päätökset:

§	Toimenpiteet
16	Kokouksen avaaminen
17	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
18	Maakuntavaltuuston sihteerin määrääminen
19	Valtuustoryhmien muodostaminen
20	Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
21	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
22	Ääntenlaskijain valitseminen
23	Maakuntavaltuuston vaalilautakunnan valitseminen
24	Maakuntavaltuuston järjestäytyminen
25	Maakuntahallituksen valitseminen
26	Tarkastuslautakunnan valitseminen
27	Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle - § 16–27 ei toimenpiteitä
28	JHTT-yhteisön valitseminen Tarkastuslautakunta hyväksyy Varsinais-Suomen liiton ja valitun tilintarkastajan välillä tehtävän tilintarkastusta koskevan sopimuksen.
29	Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet Maakuntahallitukselle valmisteltavaksi
30	Valtuutetun kyselyt
31	Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen - § 30–31 ei toimenpiteitä

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 04 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

33 LUETTELO TOIMIVALLAN SIIRTÄMISPÄÄTÖKSISTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 2 §:n mukaan toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelo annetaan tiedoksi maakuntavaltuustolle vuosittain syyskokouksessa.

Luettelo toimivallan siirtämispäätöksistä vuodelta 2020 **oheismateriaalina**.

Luetteloa koskevat maakuntahallituksen ja maakuntajohtajan päätökset nähtävinä kokouksessa.

Luettelo toimivallan siirtämispäätöksistä 20.8.1993 alkaen nähtävänä kokouksessa.

Valmistelija PM/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa luettelon toimivallan siirtämispäätöksistä vuodelta 2020 maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

34 VUODEN 2022 KOKOUSAIKATAULU

Asia Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen vuoden 2022 kokousaikataulusta päättäminen.

Valmistelija KH/ml

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää kokousaikataulusta vuodelle 2022 sillä varauksella, että nopeita päätöksiä vaativat, ennalta arvaamattomat asiat saattavat aiheuttaa aikatauluun muutoksia:

Maakuntavaltuusto:

ma 13.6.2022 klo 10.00

ma 5.12.2022 klo 10.00

Maakuntahallitus:

ma 24.1.2022 klo 10.00

ma 28.2.2022 klo 10.00

ma 28.3.2022 klo 10.00

ma 25.4.2022 klo 10.00

ma 23.5.2022 klo 10.00

ma 20.6.2022 klo 10.00

ma 29.8.2022 klo 10.00

ma 26.9.2022 klo 10.00

ma 24.10.2022 klo 10.00

ma 14.11.2022 klo 10.00

ma 12.12.2022 klo 10.00

Päätös

Lisätietoja Johdon assistentti Minna Lempinen, p. 0400 157 520, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

35 VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Asia Viranhaltijat ovat tehneet hallintosäännön ja päätösvallan delegointien perusteella seuraavat toimenpanopäätökset:

Maakuntajohtajan päätökset:

- hankepäätökset A § 45–48
- muut B § 128-143

Edunvalvontajohtajan päätökset:

- CB valtion vastinraha maksatuspäätökset X § 40–45
- Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen maksatuspäätökset C1 § 18–19

Head of Managing Authority päätökset A1 § 123-140

Oheismateriaalina ovat päätösluettelot.

Valmistelija ml/mbl/kn/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä otto-oikeuttaan.

Päätös

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen, p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

36 TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

.1 MAAKUNTAVALTUUSTON KOKOUS 13.12.2021

Maakuntavaltuuston kokous pidetään maanantaina 13.12.2021 Turun kristillisellä opistolla.

Alustava ohjelma:

- 9.00–10.00 Ryhmäkokoukset
- 9.45–10.00 Maakuntavaltuuston ryhmien puheenjohtajat
- 10.00 - Maakuntavaltuuston kokous

Asialuettelo:

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
4. Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
5. Ääntenlaskijain valitseminen
6. Lausunto koskien arviointikertomuksessa 2020 esitettyjä toimenpiteitä
7. Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2024
8. Lausunto Turun hallinto-oikeudelle luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä tehtyihin valituksiin
9. Varsinais-Suomen maakuntastrategia 2040+ ja maakuntaohjelma 2022–2025
10. Maakunnan tila syksy 2021-katsaus
11. Luettelo toimivallan siirtämispäätöksistä
12. Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet 25.10.2021
- .1 Perussuomalaisen valtuustoryhmän aloite varsinaissuomalaisten kuntien ja väliaikaisen valmistelutoimielimen yhteistyöstä
13. Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
14. Valtuutetun kyselyt
15. Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

Maakuntahallituksen ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi annettavat asiat tiedoksi.

Päätös

37 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös